

Godt Nytt

OM MORGENDAGENS VERDEN

2. årg, nr 1

januar/februar 1990

	side
Fra redaktørens penn: Hva ligger bak? (Personal: What's the Catch?)	2
Åpent brev til «annen-generasjons» kristne (Open Letter to 'Second Generation' Christians)	3
Hva skal du angre på? (Repent of What?)	5
Er du forpliktet? (Are You Committed?)	5
Spørsmål og svar (Questions and Answers)	8
Det nye testamentes Bibel-historie: For et barn er oss født (New Testament Bible Story: 'For Unto Us A Child Is Born')	9
Vrede, en dødbringende kjødets gjerning (ANGER – Lethal 'Work of the Flesh') . . .	13
Far er her ikke mer (Daddy's Gone)	16
Hvorfor slikt et hastverk? (What's the Rush?)	18
Troens sprang (The Leap of Faith)	21
Er dette deg? (Are You Like This?)	23

Opplag: 25

Sjefredaktør: Joseph W. Tkach

Skandinavisk redaktør: Roy Østensen

Øversetter: Børge Vincent Hansen

Korrektur: Henrik Blunck, Shirley Buik,

Palle Christophersen, Lars Kobberø,

Lars Rugaard

Uttegning: Julie Urquhart

Trykt og utgitt annenhver måned i England av Guds Verdensvide Kirke.

© 1990 Guds Verdensvide Kirke. All korrespondanse bør sendes til Guds Verdensvide Kirke, Skandinavisk avd.,
P.O. Box 111, Borehamwood, Herts., England WD6 1LU

HVA LIGGER BAK?

«Frykt ikke, du lille hjord!» sa Jesus. «For det har behaget deres Far å gi dere riket» (Luk 12:32).

Dette er mildt sagt oppmuntrende ord. Men mange kristne har vanskelig med å forstå dem og å tro på dem. Det er som om de mener at det er en hake ved det et eller annet sted.

På den ene side tror noen at de må gjøre seg fortjent til riket ved å holde budene. På den annen side mener andre at Guds gave til dem ikke krever noen form for ansvar fra deres side utover bare i ord å 'ta imot Kristus'.

Som mennesker kan vi ikke av oss selv nå opp til Guds standard, uansett hvor hårdt vi prøver. Vi har alle syndet, og ingen, selv ikke de som er omvendt, lever nå et liv uten synd. Døden venter oss alle, og uansett hva vi gjør eller hvor godt vi holder budene, kan vi ikke ved egen kraft befri oss fra døden. Om ikke en større makt enn oss selv kan gjenopplive oss fra døden, har vi intet håp hinsides graven. Så hva slags håp har vi da?

Det er her Guds nåde og vår Frelser Jesus Kristus kommer inn i bildet. «Og Ordet ble kjød og tok bolig iblant oss. Og vi så hans herlighet, en herlighet som den en ebåren Sønn har fra sin Far, full av nåde og sannhet . . . For loven ble gitt ved Moses, nåden og sannheten kom ved Jesus Kristus» (Joh 1:14, 17).

Jesus gjorde nåden mulig. Begrepet *nåde* kommer av det greske ord *kjâris*, som betyr gave eller velvilje. Og det er ved Guds nåde, hans gave eller velvilje, at vi er i stand til å bli frelst fra døden. Guds nåde er virkelig den høyeste nåde. Hans frelsesplan er så barmhjertig og så ufortjent for oss at ingen annen gave noensinne kan være større enn den. Det påhviler oss derfor som mottagere av en så storslått nåde å vandre i Jesu Kristi fotspor, han som er opphavet til og fullenderen av vår frelse. Vi må vandre «slik det er verdig for det kall» vi er kalt med (Ef 4:1).

Hvis Kristus virkelig lever i oss, er våre sinn blitt fornyet, og vi vil ikke skikke oss like med denne verden. Tvertimot vil vi bli forvandlet til en ny skapning, en skapning som ønsker å behage vår allmektige, barmhjertige Far, som fritt har gitt oss alt som vedrører liv og gudsfrykt (Rom 12:1-2; 2 Pet 1:3-4).

Den utrolige arven han har reservert til oss, og som vi ikke kan gjøre oss fortjent til, er evig og uvisnelig (1 Pet 1:3-5). Vår takknemlighetsgjeld til Gud for hans ubeskrivelige nåde bør motivere oss til å strebe etter å vise oss evig takknemlige, å vie oss til å behage ham, å følge ham og å leve ved hvert ord han sier.

Hvis vi er under Guds nåde, vil vår oppførsel, og enda mer, selve vår tenkemåte og motivasjon, i virkeligheten avspeile Jesu Kristi liv og sinn.

Vårt liv vil ikke lenger være underlagt våre tidligere egoistiske lyster og beveggrunner, men være underlagt Guds storsinnede vilje. Ved Kristi eget blod er vi blitt løst av våre egne tidligere levemåter og innstillinger som fører til den sikre død. Hvor takknemlige bør vi ikke være for alt det Gud har gitt oss!

Det er i sannhet vår Fars glede å gi oss riket!

Joseph W. Tkach
Ledende pastor

ÅPENT BREV TIL «ANNEN-GENERASJONS» KRISTNE

Kjære venner

Å være annen generasjon, betyr det at du er annenklasser?

Hvis du har vokset opp i Guds Kirke og du spekulerer på om du er kalt, er du ikke alene om å lure på det. To unge mennesker har skrevet til meg om dette, og jeg vil gjerne dele brevene deres med dere.

Lee Anne er rådvill: «Jeg ønsker å bli døpt, men hvordan vet jeg om jeg virkelig har omvendt meg? Mor og far er medlemmer av Kirken. Jeg har ikke kjent noen annen måte å leve på. Jeg har alltid levd slik. Men hvis omvendelse betyr å vende om og gå den annen vei, hva skal jeg så gjøre?»

Bills problem er en smule annerledes: «Jeg føler stadig vekk at jeg ikke er fullstendig brutt ned, og jeg venter stadig på den dagen da jeg skal bli knekket. Kanskje vil det være en befrielse for meg, for så vil jeg være klar over at jeg er normal.»

Liksom Lee Anne og Bill har du sannsynligvis spurt deg selv om dine overbevisninger egentlig er dine egne, eller bare et speilbilde av dine foreldres. Kanskje har du spekulert på om du virkelig er angrende.

Noen av dere har til og med tenkt: Kanskje hadde det vært bedre om jeg hadde engasjert meg med verden. Så ville jeg ha *visst* at jeg er angrende.

Du kan til og med tro at du har gått glipp av noe ved ikke å ha opplevd visse sider av verden. Du kan også være bekymret over hvorvidt det du føler er en mangel på nidkjærhet for Guds Arbeid. Mange første-generasjons kristne taler om hvor begeistret de var da de første gang hørte Guds sannhet. De taler om 'den første kjærlighet' og sin nidkjærhet for Guds livsform. Du har kanskje ikke hatt disse følelsene.

Hvordan kan du vite om du er kalt, og at du virkelig er angrende? Er en annen-generasjons kristen annenklasser, fordi det ikke har vært nødvendig for ham å yte noe stort personlig offer for å være i Guds Kirke?

Gud *vil* kalle deg!

Det er Guds hensikt at barn av Kirkens medlemmer selv blir medlemmer. Om du har troende foreldre, er du helliget, skilt ut (1 Kor 7:14). Gud har kalt noen få utvalgte. Når han kaller dem,

åpner han veien for at også deres barn utvikler et personlig forhold til ham.

Kallet til annen-generasjons kristne er forskjellig fra første-generasjons kall. Første-generasjons kristne blir ofte kalt på dramatisk eller uventet måte. Kallet til annen generasjon er derimot forventet og gradvis.

Guds sannhet siver langsomt inn i ditt sinn. Etterhvert som du ble eldre, begynte du sannsynligvis å verdsette en livsform som du hadde tatt for gitt.

Før du søker dåp, må du omhyggelig gjennomtenke dine grunner. Vil du la deg døpe fordi dine foreldre eller dine venter ønsker at du skal gjøre det? Eller tror du alvorlig på det Kirken lærer? Vær sikker på at du er parat til dåpens forpliktelse — ditt livs største forpliktelse.

Hva omvendelse betyr

En annen-generasjons kristen sa en gang: «Min mor har gått til gudstjeneste siden jeg var to år gammel . . . Siden da har jeg gått i Kirke, holdt høytidsdagene, bedt, betalt tiende og kort sagt gjort alt det min mor har gjort, unntatt å ta del i påskehøytiden og bli døpt.

Jeg er overbevist om at dette er den sanne Kirke. Jeg ønsker å være i Guds rike og bli brukt av ham til å hjelpe andre. Mine tanker og handlinger har av og til plaget meg, og jeg har bedt Gud hjelpe meg til å forandre meg. Men det er vanskelig for meg å se mye som jeg må angre på fordi jeg ikke har hatt leilighet til å *gjøre* særlig mye.»

For denne annen-generasjons kristne, og andre som henne, kan omvendelsen bestå i å *inngå en fast forpliktelse*, heller enn å *forandre et levevis*, fordi de allerede gjør sitt beste for å leve etter Guds vei.

Annen-generasjons kristne må se utenfor sitt 'syndfrie' liv (naturligvis er ingen uten synd — se Romerne 3:23!) og angre hjertets synder. Det er vanskeligere å se hjertets synder enn å se handlingenes synd. Det er f.eks vanskeligere å se begjæret i hjertet enn å se en håndgripelig gjerning som ekteskapsbrudd.

Mist ikke motet! Siden Gud har kalt deg, vil han også hjelpe deg med omvendelsen. Når alt kommer til alt er det Guds godhet som leder de kristne til omvendelse (Rom 2:4). Din omvendelse er i Guds øyne like ekte som en første-generasjons kristens.

Som en annen-generasjons kristen er det ikke sikkert at du behøver å *forandre* retning så meget, for stort sett har du ikke gått feil vei. Men det er

nødvendig at du klart forplikter deg til å bli ved med å gå riktig vei.

Du har sannsynligvis adlydt bokstaven i Guds lover. Nå skal du arbeide på å forstå og fullbyrde ånden i disse lovene.

Du må innse at det ikke blir lett. Selv om du ønsker å gjøre det som er rett, vil du oppleve at din menneskenatur blir ved med å trekke deg ned (Rom 7:23). Du vil komme til å forstå at om det skal lykkes for deg å adlyde Gud, har du bruk for et nytt sinn og et nytt hjerte.

Ene og alene med din egen kraft vil det aldri lykkes for deg, like meget hvor hårdt du prøver (Rom 8:7). Derfor vil du komme til å angre ikke alene det du har gjort, men også *det du tenker* — dine holdninger og beveggrunner, som er motsatt Guds.

Du vil se at du er kjødelig, ute av stand til av deg selv å gjøre det som er rett (vers 8). For første gang vil du se deg selv slik Gud ser deg.

Det er kun ett å gjøre, nemlig å søke hjelp så fort som mulig. Bli av med ditt gamle sinn — begynn på nytt med et sinn og en ånd som er innstilt på Guds veier og lover. Bevæpnet med dette vil du ha kraft til å motstå å bli trukket ned.

Din kamp med synd

Når du blir voksen, vil du erfare at du hverken er immun overfor synden eller Satan. Det er like vanskelig for deg som for alle andre.

Når det gjelder lovens ånd, er du ikke bedre enn andre. Du har samme mulighet for det onde som ethvert annet menneske.

Ingen er god uten Gud.

Gud skjelner ikke mellom synder. Ganske visst etterlater visse synder og levemåter et større merke på samfunn og personlig karakter enn det andre gjør. Men all urettferdighet er synd (1 Joh 5:17), og lønnen for *all* synd er døden (Rom 6:23).

Ikke fall i selvrettferdighetens felle. Mennesker som har levd det de betrakter som et 'godt liv', gjør gjerne det.

Les omhyggelig Kristi lignelser i Lukas 7:40–50 og Lukas 18:9–14.

Når du spør din prest til råds, fortell ham da hvordan du har det. Han vil hjelpe deg til å forstå og takle dine spørsmål og din tvil.

Sterke eksempler

Annen-generasjons kristne nyter en hel del goder. Du vokste sannsynligvis opp med høye normer i en sterk familie. Jeg håper i hvert fall at

størstedelen av de annen-generasjons kristne ble oppdratt slik.

Dessverre kommer noen fra oppløste hjem. Andre har sett en av foreldrene forlate Kirken. Men du kunne lære Kirkens læresetninger og Guds plan for menneskeheten mens du var ung og ditt sinn var mest mottagelig. Denne læren er en del av deg. Du glemmer den ikke.

Å kjenne Guds vei fra din ungdom av er en stor fordel. Om ditt legeme ikke er skadet fordi du aldri har røkt, brukt narkotika eller spist uren mat, om ditt sinn aldri er blitt skjemet av skjellsord, tyveri eller forekteskapelig sex, så takk Gud for det.

Men oppfatt det ikke som en ulempe. Du har ikke gått glipp av noe unntatt straff, skyldfølelser og sorg. Du står sterkt og er blitt spart for en hel del ulykker, frustrasjoner og følelsesmessige forstyrrelser.

Kirken behøver ditt eksempel på troskap som ung kvinne eller mann.

Din venn i Kristus,
Dexter H. Faulkner

PS. Dette har vært et vanskelig brev å skrive. Under forberedelsen talte mine medarbeidere og jeg med mange annen-generasjons kristne, både dømte og ikke-dømte.

Vi ble overrasket over hvor mange det var som var opptatt av følgende tre spørsmål:

- 1) Er jeg kalt?
- 2) Hvordan vet jeg når jeg er angrende?
- 3) Har jeg gått glipp av noe ved ikke å ha vært *virkelig* verdslig?

Vi har prøvd å besvare disse spørsmålene, i det minste delvis. Vi håper at du vil søke råd hos Guds prester om du stadig har bruk for hjelp. Også presten kan kanskje være en annen-generasjons kristen. Men selv om han ikke er det, kan han godt hjelpe. Han forstår din situasjon.

Vi vet at mange av dere inntar en adventende holdning. Vi vil ikke skynde på i dere. Ledende pastor Joseph W. Tkach har gjort det helt klart at Kirken aldri skal bli en 'dåpsmølle'. Når det derfor gjelder omvendelse og dåp, må dere selv ta stilling.

Men vi håper at vi har oppmuntret dere, siden det å bli oppdratt i Guds sanne Kirke bør resultere i dåp.

Alle prester og medlemmer av Kirken er for dere. Vi ønsker at det skal lykkes for dere. Vi ønsker at dere skal ta del i utfordringen, spenningen og tilfredsstillelsen ved å vokse med Guds unnfangede Familie mot Guds rike.

Nå er det opp til dere.

HVA SKAL DU ANGRE?

For atskillige tusen år siden satte en ung mann fra Judas stamme sitt preg på historien. Han var mer enn en annen-generasjons kristen. David, sønn av Isai, sønn av Obed, sønn av Boas og Rut, kom fra en lang rekke av gudfryktige mennesker. Hans familie hadde kjent til Gud og fulgt ham og hans befalinger i mange generasjoner.

David elsket Gud og Guds veier. Han ba regelmessig, mediterte i timevis over hvert av Guds bud og skrev sanger til Guds ære.

Da David ble voksen, utviklet han en så sterk tro på Gud at Gud kunne bruke ham som konge til å lede Israel. Kjemper falt bokstavelig for ham. Det samme gjorde tusenvis av filistere, Israels fiender.

David var en Guds mann fra ungdommen av.

Men som mange unge mennesker som vokser opp i troen, hadde David et alvorlig problem. Satan kjente det naturligvis. Det gjorde også Gud. Men det gjorde ikke David.

Davids problem var at han ikke fullt ut forsto hva han skulle angre. Han hadde alltid holdt sabbaten og de andre budene. Gud var med ham, beskyttet ham, oppmuntret ham og oppbygde et forhold til ham. Gud støttet hans beslutninger og opphøyde ham i både Israels og Israels fienders øyne. Men i likhet med Job forsto David ikke sitt eget sinns kjødelighet. Han forsto ikke hva hans sinn var i stand til å gjøre mot ham selv og andre. Derfor var han ikke på vakt overfor sitt sinn og sine tanker, slik han burde ha vært.

Om noen hadde fortalt David at han ville gjøre det han gjorde, ville David ikke ha trodd på det. Men her var en kvinne som han ikke hadde noen rett til oppmerksomhet og kjærlighet fra. Hun var allerede gift med en annen, en modig og plikttro offiser i Davids hær. Hun var forbudt område ifølge Guds lov.

Men David hadde et problem. Og selv etter at han hadde begått ekteskapsbrudd med Batseba og drept hennes mann Urias, var han stadig blind for hva han hadde gjort. Gud måtte vise David det gjennom profeten Natan, før David endelig kunne se seg selv som han virkelig var.

David forsto nå fullt ut hva anger dreide seg om. Han måtte angre ikke alene det han hadde gjort, men også de tanker, holdninger og beveggrunner som gjorde ham i stand til å gå imot Guds veier.

Om du ikke vet hva du skal angre, forstår du ikke hvem og hva du er. Likesom kong David

forstår du ikke ditt eget sinn. Du vokter det ikke slik du burde. Du har et problem. Les beretningen om David i 2 Samuel 11 og 12 og i hans salme om anger i Salmene 51.

Lær ikke denne leksjonen på den hårde måten!

ER DU FORPLIKTET?

Hva vil det si å være en dypt forpliktet kristen?

Fortsatt anpusten etter den lange løpeturen til utgangen, sank jeg ned i setet i den store jumbojeten og spent setebeltet. Fordi jeg ikke var kommet hjemmefra i rett tid, og fordi veiene var glatte av regn og det var sterk trafikk, var det så vidt jeg ikke kom for sent til flyet.

Maskinen bakket langsomt bort fra utgangen, og få minutter senere meddelte piloten at vi sto for tur til å lette. Jeg lente meg tilbake, lukket øynene og slappet av.

Morgenens spenning begynte å forsvinne. Jeg kjente setet vibrere idet det kjempestore flyet begynte å bevege seg nedover rullebanen.

Siden jeg ofte har fløyet, heftet jeg meg ikke ved at farten ble større. Men etter noen få sekunder virket det som om noe var galt. Var det bare innbildning, eller tok det virkelig lengre tid enn normalt å komme i luften? Jeg åpnet øynene og så ut av vinduet. Den hvite stripen på rullebanen suste forbi.

Hvorfor tok det så lang tid? Enda noen åndeløse sekunder gikk, og maskinen lettet stadig ikke! Så, uten varsel, ristet maskinen og kastet meg forover mot setebeltet. Jeg kunne høre motorene hvine da piloten reversert med full kraft. Han prøvde å stanse!

Jeg merket et skurrende bump. Vi hadde passert enden av rullebanen! Jeg forberedte meg på den uunngåelige ulykken.

Plutselig satt jeg oppreist i sengen. Pannen var våt av svette, og hjertet hamret vilt. Hvilken befrielse! Det var alt sammen bare en drøm — et mareritt!

Ingen vei tilbake

Gjennom alle de år som store fly har fløyet, har mer enn én pilot stått overfor dette marerittet i den barske virkelighet. Noen har prøvd å stanse

maskinen, kun for å oppdage at det ikke var plass nok igjen på rullebanen.

Piloter på store, tunglastede passasjerfly vet at det på de fleste rullebaner er et tidspunkt hvor det er for sent å stanse — et tidspunkt når de må lette. Deretter er det ikke lenger mulig å stanse.

Ingen vei tilbake i kristenlivet

Det er en slående parallell mellom den forpliktelsen en pilot står overfor når flyet skal lette, og den forpliktelse vi inngikk etter at vi hadde mottatt Guds sannhet og ble kristne.

Hva er det en kristen forplikter seg til? Når inngår han (eller hun) denne forpliktelsen?

Folk spurte apostelen Peter hva de skulle gjøre for å behage Gud og bli en Jesu Kristi disippel. Peter sa til dem: «Omvend dere, og la dere alle døpe» (Apg 2:38).

Omvendelse medfører at man vender seg bort fra sin gamle måte å tenke og handle på og begynner å leve på en ny måte. Men hvilke veier er det vi skal forandre på? Syndens veier! Og synd er brudd på Guds lover (1 Joh 3:4).

Det er når vi gjør det Peter sa at vi forplikter oss til den kristne livsform. Men legg merke til at det ikke er nok alene med dåpen. Vi får vite at vi også skal omvende oss fra å bryte Guds lov, hvilket betyr at vi skal begynne å holde den.

En ung mann spurte Kristus en gang: «Hva godt skal jeg gjøre for å få evig liv?»

Kristus svarte: «Vil du gå inn til livet, så hold budene!» (Matt 19:16–17). Kristus ble ved og fremhevd hvilke bud han mente ved å nevne noen av De ti bud, som vi finner i 2 Mosebok 20.

I 1 Peter 2:21 kan vi lese: «For til dette ble dere kalt, fordi også Kristus led for dere, og etterlot dere et eksempel, for at dere skal følge i hans fotspor.»

Ved dåpen spør Guds prest: «Har du omvendt deg fra dine synder og tatt imot Jesus Kristus som din personlige Frelser?»

Etter at du har svart «Ja!», går han videre og sier: «Som et resultat av din omvendelse fra dine synder, som er brudd på Guds hellige, rettfærdige og fullkomne lov, døper jeg deg nå.»

Deretter følger håndspåleggelsen slik at du kan motta Den hellige ånd (Apg 19:1–6). Dermed blir du unnfanget som Guds eget barn. Fra nå av er du forpliktet. Det er ingen vei tilbake.

I Lukas 9:62 sa Jesus: «Ingen som legger sin hånd på plogen og ser seg tilbake, er skikket for Guds rike.»

I Hebreerne 10:38–39 står det: «Men den rettfærdige av tro skal leve. Og dersom han unndrar seg, har min sjel ikke behag i ham.»

Det kritiske øyeblikk

Fullt lastet for en lang flytur veier en Boeing 747 ca 375 tonn. Forestill deg et slikt fly parat til å starte fra enden av en 3½ km lang rullebane.

Piloten får tillatelse til å ta av. Han trykker choken til bunns, og de fire enorme motorene setter igang med et brøl.

Det gigantiske flyet begynner å bevege seg langsomt nedover rullebanen. Den setter farten opp til 100 km i timen, så 110 km — hurtigere og hurtigere farer den av sted. Når den etter knapt 3 km har nådd 300 km i timen, er den parat til å lette.

Her har piloten kommet til et kritisk øyeblikk i startprosessen. Han har fullstendig forpliktet maskinen til å gå i været, uansett hva!

Intet kan stanse de 375 tonn med utstyr, bagasje, passasjerer og brennstoff som nå beveger seg med en hastighet av 300 km i timen. Farten er for stor. Det er for lite rullebane tilbake til at piloten kan stanse maskinen trygt. En pilot som prøver å avbryte starten etter dette tidspunktet, vil fare ut over enden av rullebanen og forulykke.

Ved dåpen står de kristne overfor den samme totale forpliktelse. Å prøve å stanse etter dette tidspunktet medfører åndelig katastrofe for oss. Vårt evige liv står på spill.

Unngå å forulykke åndelig

Hva kan få en kristen til å forulykke åndelig?

• *Å elske denne verden mer enn Gud.* I 1 Joh 2:15 kan vi lese: «Elsk ikke verden, heller ikke de ting som er i verden! Om noen elsker verden, da er ikke kjærligheten til Faderen i ham.»

Satan er denne verdens gud (2 Kor 4:3–4). Han er høvdingen over luftens makter (Ef 2:2). Han utnytter enhver mulighet til å distrahere oss fra å fullbyrde vårt kall til å forberede oss for Guds kommende rike.

Satan frister oss med gale former for underholdning, alt for meget tv-titting, overforbruk av alkohol, seksuelle fristelser og begjær (ønsket om å få så mye fysisk eiendom som mulig), for bare å nevne noen få. Men Satan vil fly fra oss om vi standhaftig står ham imot og holder oss nær til Gud (Jak 4:7–8).

• *Å bukke under for denne verdens bekymringer.* På grunn av det store presset med å tjene til livets opphold, komme igjennom skolen eller bare å holde oss inne med familie og venner, taper vi av og til det viktigste i livet av syne: vår forpliktelse overfor vår Skaper. Vi kan f.eks begynne å gå på kompromiss ved å snyte litt med å betale tienden eller arbeide litt på Guds sabbat.

I lignelsen om såmannen blir de som blir sammenlignet med såkornet blant tornene, uten frukt, fordi «verdens bekymringer, rikdommens bedrag og lyst til andre ting kommer inn og kveler ordet» (Mark 4:19).

Vi får derimot vite at vi skal kaste alle våre bekymringer på Kristus, fordi han har omsorg for oss (1 Pet 5:7).

• *Å bli slapp.* Vi må bruke alle våre krefter for å lykkes. Gud forventer intet mindre. Han sier at alt det vår hånd er i stand til å gjøre, det må vi gjøre med all vår kraft (Pred 9:10).

Hvordan gjør vi dette? Vi må daglig be om Guds hjelp og ledelse i å seire over våre synder. Vi må flittig studere hans Ord, Bibelen. Vi må regelmessig meditere over det vi lærer. Vi må nå og da faste for å komme nærmere til vår Gud.

Det krever hårdt arbeid å gjøre «deres kall og utvelgelse fast» (2 Pet 1:10). Men om vi anstrenge oss, kan det ikke mislykkes for oss. Om vi stoler på Gud, kan vi gjøre krav på løftet i Salmene 37:4–5: «Gled deg i Herren! Så skal han gi deg det ditt hjerte trakter etter. Sett din vei i Herrens hånd og stol på ham! Han skal gjøre det.»

• *Å bli motløse.* Sykdom eller andre problemer kan gjøre oss motløse. Men Apg 14:22 forteller: «Vi må gå inn i Guds rike gjennom mange trengsler.» Gud svikter oss aldri, men han lover oss heller ikke et liv fritt for vanskeligheter.

1 Peter 4:12–13 oppmuntrer oss med: «Mine kjære! Undre dere ikke over den ild som kommer over dere til prøvelse, som om det var noe merkelig som hendte dere. Men i samme grad som dere har del i Kristi lidelser, skal dere glede dere, for at dere også kan juble i glede når hans herlighet blir åpenbart.»

Gud tillater at vi kommer ut i vanskeligheter for derved å hjelpe oss til å oppbygge karakter og utholdenhet. Kristus sa: «I verden har dere trengsel. Men vær frimodig! Jeg har overvunnet verden» (Joh 16:33).

Vi kan faktisk glede oss over prøvelsene, fordi vi kjenner det gode som kommer ut av dem (Jak 1:2–4). Og 1 Kor 10:13 lover oss: «Dere har ikke møtt noen fristelse som mennesker ikke kan tåle. Og Gud er trofast. Han skal ikke la dere bli fristet over evne, men gjøre både fristelsen og utgangen på den slik at dere kan tåle den.»

Alvorlige konsekvenser

Hva om mitt mareritt med flyet hadde vært virkelighet? Ja, det flyet ville ha fart ut over enden på rullebanen i over 160 km i timen. Over

130 tonn brennstoff kunne ha oppslukt maskinen i et kjempebål og drept alle om bord.

Om vi som kristne vender tilbake eller gir opp – om vi ikke forblir tro mot vår åndelige forpliktelse – vil vi stå overfor lignende brennende følger.

Legg merke til hva Paulus sier i Hebreerne 10:26–27: «For dersom vi holder på og synder med vilje etter at vi har lært sannheten å kjenne, da er det ikke lenger tilbake noe offer for synder, men bare en forferdelig gru for dom, og en nidkjærhetens brann som skal fortære de gjenstridige.»

Dette er en alvorlig advarsel til alle kristne. For ingen av oss ønsker vel denne brennende slutten!

Vi må stadig fremad, overvinne våre synder og vokse «i nåde og kjennskap til vår Herre og frelser Jesus Kristus!» (2 Pet 3:18). Vi må holde ut til enden for å bli frelst (Matt 24:13).

Med i oppstandelsen

Liksom piloten som ikke viker tilbake fra sin forpliktelse til å ta av, vil enhver kristen som forblir fast i sitt kall, oppstå for å møte Jesus Kristus ved hans gjenkomst:

«For dette sier vi dere med et ord av Herren: Vi som lever og blir tilbake inntil Herren kommer, skal aldeles ikke komme i forveien for dem som er sovnet inn.

For Herren selv skal komme ned fra himmelen med et bydende rop, med overengels røst og med Guds basun, og de døde i Kristus skal først oppstå. Deretter skal vi som lever, som er blitt tilbake, sammen med dem rykkes opp i skyer, opp i luften, for å møte Herren. Og så skal vi for alltid være sammen med Herren» (1 Tess 4:15–17).

1 Korinter 15:51–53 forteller oss at vi vil oppstå uforgjengelige. Vi vil bli forvandlet til udødelige åndevæsen! Ingen av oss har noen grunn til å vike tilbake fra vår forpliktelse til å følge Guds vei. Intet menneske og ingen omstendighet kan tvinge oss til det.

Paulus skrev: «For jeg er viss på at verken død eller liv, verken engler eller krefter, verken det som nå er eller det som komme skal, eller noen makt, verken høyde eller dybde eller noen annen skapning skal kunne skille oss fra Guds kjærlighet i Kristus Jesus, vår Herre» (Rom 8:38–39).

Og det er ingen grunn til at vi skulle bekymre oss om Guds forpliktelse overfor oss. Paulus sa at vi kan være «fullt viss på dette at han som be-

gynte en god gjerning i dere, vil fullføre den inntil Jesu Kristi dag» (Fil 1:6).

Når vi er døpt, inngår vi en uomstøtelig forpliktelse overfor Gud. Vi må bli ved inntil enden, om vi vil oppstå og møte Kristus i luften ved hans gjenkomst!

SPØRSMÅL OG SVAR

Hva er de «sju Guds ånder» som er omtalt i Åpenbaringen 5:6?

I dette verset blir disse åndene beskrevet som «Lammets . . . sju øyne». De er syv englevesener som tjener som iakttagere for Jesus Kristus. I Åpenbaringen 1:4 kan vi lese at disse syv englene har adgang til Guds trone i himmelen.

2 Krønike 16:9 beskriver funksjonen til disse syv englene: «For Herrens øyne farer over hele jorden.»

Sakarias 4:10 gjentar denne beskrivelsen, og bemerker at «Herrens øyne» er syv i antall.

Disse syv englene har et særlig og viktig ansvar. De går ustanselig rundt over hele jorden for å iaktta tilstandene og rapportere dem til Jesus Kristus i himmelen.

Betrakter dere tegneserier som instruktive? Er det klokt for mine barn å lese dem?

Tegneseriefigurer har brutt ut av dagsavisenes tegneserier og tegneseriehefter og blomstrer nå på tv og selv i større filmer. Tegneseriene er stor forretning.

Nå blir mange tegneseriehefter til og med utgitt for voksne og inneholder ofte mørke, nihilistiske emner og seksuelt orienterte og voldspregede historier.

Tegneseriehefter handler ofte om barn som triumferer over sine foreldre. Barn skildres i enhver tenkelig usedvanlig situasjon, fra den lille piken som har gjennomlevd utallige mord, bedragerier, overfall, tyverier og kidnappinger til den lille gutten som trosser all voksen autoritet ved enhver anledning og elskes av leserne for sitt opprør.

Mange tegneserier viser som en typisk familie-scene en mann som er degradert til bare å være familiens gallionsfigur, målet for enhver vittighet og fornærmelse, mens hustruen og barna skogerler på hans bekostning.

Scener som disse oppmuntrer barn til å spotte sine foreldre, vise respektløshet overfor politiet og håne all autoritet.

Tegneserieheftene viser ofte en urealistisk innstilling til vold. Skrekkinnjagende og uvirkelige interplanetariske erobringer og grufulle scener med sadistisk brutalitet paraderes forbi øynene. Dyr er ofre for katastrofale eksplosjoner, kun for å fremstå så gode som ny i neste scene. Alt dette tilslører de fryktelige følgene av voldshandlinger i unge, mottagelige sinn.

En 'tegnserie' kan være verdifull til under-visning av barn i nyttige emner som historie og natur. Guds Arbeid bruker av og til tegneserie-lignende illustrasjoner i sine publikasjoner til positive belærende formål. Men for de fleste tegneseriers vedkommende er dette generelt ikke tilfellet.

Derfor bør foreldre omhyggelig holde øye med hva deres barn leser. Noen få tegneserier kan godt være belærende eller underholdende på en rett måte. Men mange som handler om de skadelige emner som er nevnt foran, gjør skade.

Hvorfor ikke spørre dine barn hva de mener om tegneserier, tegneseriehefter og tegnefilmer? Det kunne danne grunnlag for en interessant familiediskusjon.

Hva betyr uttrykket 'lovens ånd'?

'Lovens ånd' vil si hensikten eller formålet med Guds lov. Dette er i motsetning til 'lovens bokstav', ordene som beskriver bestemte handlinger.

F eks går budet mot ekteskapsbrudd i 2 Mosebok 20:14 ikke lenger enn til å forby denne gale handlingen. Det er lovens *bokstav*. Det dekker ikke den gale innstillingen som går forut for handlingen, som f eks begjær. Disse holdningene og tankene er tatt med i ånden eller hensikten med Guds lov. I det som er kjent som «bergprekenen» i Matteus 5–7 henviste Kristus til flere av disse punktene i loven.

Jesus sa ikke bare at mord er galt, men til og med at «den som uten grunn harmes på sin bror, skal være skyldig for domstolen. Og den som sier til sin bror: Raka! skal være skyldig for rådet. Og den som sier: Du dåre! skal være skyldig til helvetes ild» (Matt 5:21–22).

Dette er en utvidelse av bokstaven i Guds lov (2 Mos 20:13). Slik ser lovens ånd ut over et menneskes ytre handlinger og inn til sinnets og hjertets innerste tanker og følelser (Heb 4:12). Det er ånden i Guds lov, som man med Guds hjelp skal leve etter for å være en sann kristen.

Nylig sto det i deres «Spørsmål & Svar»-spalte et spørsmål om folkene i Mellom- og Sydamerika. Svaret lød at spanierne kan spores tilbake til

Jafet. Men hva med portugiserne? Hvor kommer de fra?

Portugals tidlige historie er tett knyttet til Spanias historie. En av portugisernes tidligste forfedre var Dodanim, sønnesønn av Jafet (1 Mos 10:2, 4). Blant landets senere beboere var det kelterne, vestgotene og latinerne, med små mauriske (arabiske) og jødiske islett.

Du kan lese om Portugals historie i forskjellige konversasjonsleksika.

DET NYE TESTAMENTES BIBELHISTORIE

1. kapitel

FOR ET BARN ER OSS FØDT

Den gamle presten gne seg i øyne. Kanskje var det røken fra røkelsen han nettopp hadde tent. Han så igjen. Foran ham sto det en mann ved siden av røkelsesalteret! Han la merke til mannens klær. Det så ut som om de strålte, og det samme gjorde mannens ansikt!

— Frykt ikke, Sakarias! sa vesenet. — Din bønn er hørt! Din hustru, Elisabet, skal føde deg en sønn, og du skal gi ham navnet Johannes.

Dere vil begge bli meget lykkelige, og det samme vil mange andre bli når han er født. På grunn av hans særlige oppgave, må han ikke drikke vin. Isteden skal han allerede fra fødselen av være fylt av Den hellige ånd.

Han vil ha som ansvar å få mange av Israels barn til å omvende seg til Gud. Likesom Elias skal han vende fedrenes hjerter til barna. Mange som er ulydige, vil bli rettferdige. Et folk vil bli skikket for Gud.

— Men . . . men både min hustru og jeg er for gamle til å få barn! stammet Sakarias. — Hvordan kan jeg være sikker på at dette vil skje?

— Jeg er Gabriel, som står for Guds åsyn! sa vesenet med ettertrykk. — Gud har sendt meg for å fortelle deg denne gode nyheten, og så tror du den ikke! Derfor skal du være stum fra nå av og til det skjer! — og skje *vil* det!

Utenfor ble folkeskaren etterhvert urolig, mens de ventet på at Sakarias skulle komme frem fra det hellige.

Til sist kom han til syne, askegrå i ansiktet, og støttet seg til en av søylene. Sakarias' munn beveget seg, men ikke en lyd kom ut.

— Han har tapt mælet! var det en som hvisket.

Nå gjorde Sakarias en nervøs håndbevegelse mot det hellige. — Hva er i veien? spurte en yngre prest.

Han så nærmere på Sakarias, som hadde vidåpne øyne av frykt. — Hva så du der inne?

— Et syn! Han har fått et syn! ropte en i mengden.

Men Sakarias svarte ikke. Han hadde holdt opp med å gestikulere og satt nå på trappen og kikket opp i luften.

To måneder senere var Elisabet sikker. Hun kunne merke forandringer i kroppen. Den hvithårede Elisabet, som hadde levd så lenge uten noensinne å ha vært mor, var nå gravid.

Maria, Elis datter, satt i gården i sin fars hjem i Nasaret og malte bygg. Om noen måneder vil jeg gjøre det samme, men i Josefs hjem, tenkte hun. Marias foreldre hadde arrangert hennes ekteskap med Josef adskillige år tidligere, og hun gledet seg til det.

Mens hun arbeidet, så hun i øyenkroken at en mann sto i gården. Hun kjente ham ikke, men antok at han måtte være en av hennes fars forretningsforbindelser.

— Til lykke! sa mannen. — Du er blitt utvalgt. Gud er med deg!

Maria stirret på den fremmede. Hva talte han om? Plutselig ble hun meget urolig.

— Frykt ikke, Maria! Gud har bestemt at du skal føde et barn som skal hete Jesus. Gud vil gi ham hans stamfar Davids trone, og han skal være konge over Israel til evig tid!

— Men jeg er ikke engang gift ennå! Jeg forstår det ikke!

— Den hellige ånd, Guds kraft, vil gi deg dette barnet, som i virkeligheten vil være Guds Sønn. Og om det virker utrolig for deg, så er din slektning Elisabet gravid i sjette måned, slik som jeg sa til Sakarias. Intet er umulig for Gud!

Nå forsto Maria. Dette var Gabriel, engelen som hadde talt til Sakarias.

— La det bli som du sier! svarte Maria. — Jeg er parat til å tjene Gud, hva han enn ønsker!

Et smil gikk over Gabriels ansikt, og plutselig var han vekk.

Maria spilte ikke tiden, men reiste straks til Judea for å besøke Sakarias og Elisabet. Elisabet forsto straks hva Maria hadde opplevd, og de takket begge Gud for det han var i ferd med å gjøre gjennom dem. Maria ble hos Elisabet i tre måneder.

Da Elisabet fødte en sønn, ønsket slektingene at han skulle hete Sakarias etter sin far. Men Elisabet ville at han skulle hete Johannes.

— Ingen i vår familie har noensinne hett Johannes! protesterte en av Elisabets nevøer. — Sakarias, hva vil du at barnet skal hete?

Sakarias, som stadig var stum, kunne bare skrive. Slektingene trengte seg om ham. Hans navn er Johannes, skrev Sakarias. Og så åpnet Sakarias munnen og talte for første gang på over ni måneder og takket Gud for sin nyfødte sønn.

Nyheten om disse begivenhetene spredte seg hurtig ut over den delen av landet. Det tok ikke lang tid før mange spekulerte på hva Johannes egentlig var bestemt til å være. Sakarias svarte at Johannes ville bli en profet som ville forberede folk til Guds komme, en begivenhet som snart ville skje.

Josef lå på sengen og stirret opp i taket. Han kunne ikke forstå det! Han hadde kjent Maria i årevis, og hun hadde alltid vært et menneske med den høyeste moral. Og nå, med bryllupet så nært forestående, var hun gravid!

Var det noe i hennes karakter som hun hadde holdt skjult for ham? I hvert fall ønsket han ikke at dette skulle bli en stor skandale. Han ville heve forlovelsen så rolig som mulig.

Med denne tanken sovnet Josef.

— Josef! lød en dyp stemme. — Davids etterkommer!

Josef satte seg opp. En mann sto ved fotenden av sengen. Det virket som om mannens hud og klær strålte, selv uten annet lys i værelset.

— Vær ikke redd for å gifte deg med Maria! Barnet som hun bærer, ble anbragt der av Den hellige ånd! Når han er født, skal du kalle ham Jesus eller 'Frelser', fordi han vil frelse sitt folk fra synd. Gud forutsa dette gjennom profeten Jesaja, som sa at en jomfru ville føde et barn med navnet Immanuel eller 'Gud med oss.'

Josef så seg omkring. Det var ingen andre i værelset. Var det en drøm? Hva det nå enn hadde vært, så besluttet Josef at det måtte ha vært fra Gud. Han ville gå videre med sitt bryllup!

Den romerske keiseren Augustus Cæsar hadde beordret at det skulle foretas en folketelling og en skatteutskrivning i hele Romerrike. I Judea fikk hver familie ordre om å reise til byen for deres stamfar. Josef, som var etterkommer av David, skulle reise ca 120 km til Betlehem via Jordandalen.

Reisen tidlig om høsten tok Josef og Maria ca en uke, siden de måtte reise langsomt fordi Maria var gravid. Da de kom frem til Betlehem, hvor Josef hadde forberedt losji for dem, var det også mange andre besøkende til stede.

Det lille gjesteværelset ovenpå var opptatt, og derfor ble Josef og Maria innlosjert i et værelse langs den indre gården. Slike gårder var alminnelige i husene i Midtøsten på den tid.

Flere dager senere fødte Maria en sønn. De andre kvinnene hjalp henne å svøpe babyen i et teppe. Som erstatning for vuggen tok de et lite mattrau som ble brukt til husdyrene i gården. Etter å ha vasket det, fylte de det med friske strå og dekket det til med et stykke klede.

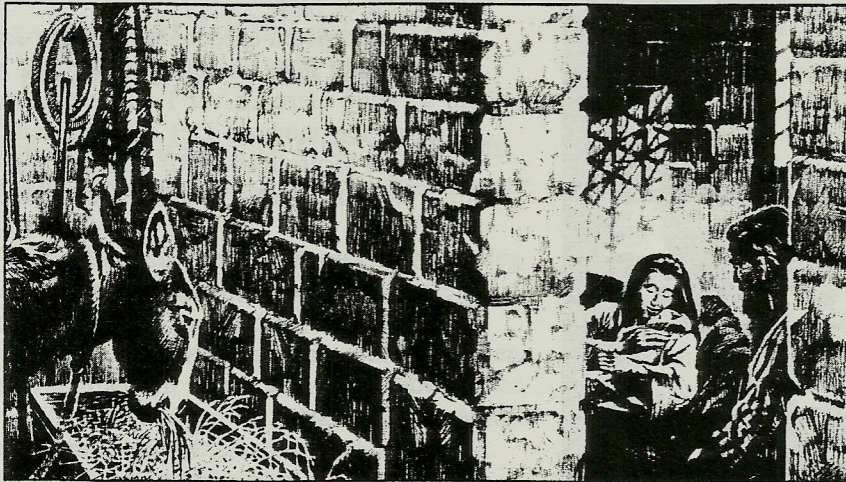
Josef og Maria takket Gud for at babyen virket rask og normal. De husket sitt møte med englene mange måneder i forveien.

Ute på landet, ikke langt fra Betlehem, hadde en gruppe gjetere slått leir. Dyreflokken hadde lagt seg til å sove for natten, og leirbålet var begynt å dø ut. To gjetere holdt de andre våkne med en politisk diskusjon.

— Herodes er bare en romersk marionett! Jeg ser ingen ende på den romerske kontrollen over landet vårt!

— Men du glemmer profetiene om Messias, som vil befri oss fra romerne! Om vi noensinne har hatt bruk for ham, så er det nå!

Plutselig så de lys komme et eller annet sted fra. De så på ilden. Flammene var gått ut, og likevel ble det lysere omkring dem.

En av dem gispet. En mann sto bak dem med strålende klær og hud. Gjeterne begynte å riste av skrekk.

— Vær ikke redd! sa den fremmede. — Jeg har gode nyheter, som vil gjøre alle glade! I Davids by ble det idag født en som vil frelse dere — nemlig Messias. Se etter dette: en baby som er i et teppe og som ligger i en krybbe!

Da den fremmede holdt opp med å tale, strålte åsen bak ham av tusener av personer, som enstemmig ropte: — Priset være Gud i himmelen! Og fred blant mennesker på jorden som har Guds velbehag!

Mens gjeterne så forbauset på, forsvant hele gruppen av det som øyensynlig var engler, opp i nattehimmelen.

En stund var de alle tause. Så rensket den første gjeteren stemmen.

— Hm! Det er nok likevel noe i den der Messias-historien!

Maria og babyen sov fredelig. Josef og andre gjester var i ferd med å slukke lysene for natten, da det banket hårdt på porten i gården.

— Hvem kan det være så sent på kvelden? spurte Josef og slo slåen fra porten.

Porten åpnet seg, og der sto det en liten flokk menn, som ivrig kikket inn i gården.

— Hva kan vi hjelpe med? spurte Josef.

— Borte i gaten fortalte de oss at det er født et barn her. Kan vi få se det? spurte en av mennene.

En annen mann pekte begeistret. — Jeg ser ham! Det er han!

— Hei! Hva dreier alt det her seg om? spurte Josef. Gruppen roet seg ned. Så begynte en av

gjeterne å forklare hva de hadde sett og hørt tidligere på kvelden. Josef og Maria så på hverandre, og deretter på barnet.

Den åttende dagen ble barnet omskåret. På den tid kalte foreldrene ham offisielt Jesus, som engelen hadde sagt at de skulle gjøre.

40 dager senere foretok Josef og Maria den ti km lange reisen fra Betlehem til Jerusalem for å fremvise barnet for Gud i tempelet, siden Jesus

var deres førstefødte gutt (2 Mos 13:2, 15; 3 Mos 12).

Da de nærmet seg den østlige inngangen til tempelgården, hvor presten skulle motta deres offer, så de en gammel mann som smilte til dem. Men det virket som at han var mest interessert i deres sønn.

— Gud være lovet! sa han lykkelig og tok barnet i armene.

Derpå så mannen opp mot himmelen. — Herre, nå kan du la meg dø i fred! Jeg har sett Frelseren som du har forberedt for alle — et lys for hedningene og en herlighet for ditt folk, Israel!

Josef og Maria ble forskrekket. Så ga den gamle mannen varsomt barnet tilbake til Maria og så på henne med et alvorligere uttrykk.

— Mange israelitter vil bli oppreist og mange vil falle på grunn av din sønn. Han vil bli selve midtpunktet for en strid, og du vil føle en smerte som et sverd som gjennomtrenger deg. Men manges dypeste motiver vil komme frem i lyset.

Senere oppdaget de at mannen het Simeon, og at Gud hadde lovet ham at han ville få se Messias før han døde. Guds ånd hadde ført Simeon til tempelet den dagen så han kunne se Jesus.

Mens Josef og Maria undret seg over hva Simeon mente med alt dette, kom det en meget gammel kvinne bort til dem. — Takk, Gud, for dette barnet! sa hun høyt. Så kunngjorde hun: — Dette barnet er sendt for å frelse Israel!

— Hvem er denne kvinnen? hvisket Josef til en mann som sto ved siden av ham.

— Hun er Anna. Noen kaller henne en profetinne. Hennes mann døde for 84 år siden. Hun var gift med ham i syv år, så det vil si at hun må

være over hundre år gammel! Hun tilbringer all sin tid i tepelet og ber og faster.

Selv om Josef og Maria hadde fått vite hvor betydningsfull deres sønn skulle bli, var de stadig forbauset over alle disse hendelsene.

Noen hundre kilometer øst for Jerusalem, bortenfor Persia, lå det et stort område hvor det bl a bodde etterkommere av Israels ti nordlige stammer, som var blitt ført bort i fangenskap av assyrerne ca 700 år tidligere. Vismenn fra disse stammene hadde lest de hebraiske skriftene og forsto at det var profetert at en stor Konge skulle herske over hele Israel og forene alle tolv stammene.

Omkring den tid da Jesus ble født, viste det seg en ny stjerne på nattehimmelen. Noen av disse vismennene så den i øst og trakk den riktige slutning at det var et tegn fra Gud om at Israels store Konge var blitt født. De bega seg ut på den lange reisen til Judea for å tilbe Kongen.

Da mennene ankom til Jerusalem, trodde de at alle ville kjenne til at deres fremtidige Konge var født. Da de spurte seg for, hørte tilfeldigvis en av Herodes' embetsmenn det.

— Hva mener dere? spurte embetsmannen. — Herodes er konge her. Har Herodes fått en ny sønn?

— Nei, svarte en av vismennene. — Vi taler om ham dere kaller Messias på hebraisk eller Kristus

på gresk. Vi har sett hans stjerne, og vi er sikre på at han er født.

Denne nyheten spredte seg hurtig i Jerusalem. Det tok ikke lang tid før byen var full av rykter om at kong Herodes var i ferd med å bli avsatt av en annen monark. Det sier seg selv at dette var meget foruroligende for Herodes, en idumeer som romerne hadde innsatt som konge over jødene.

Fra prestene og de skriftlærde fikk Herodes vite at det var profetert at Messias skulle bli født i Betlehem. Så sendte han bud etter vismennene.

— Dette er virkelig vidunderlige nyheter! sa Herodes til vismennene. — Når så dere først denne stjernen?

— For flere måneder siden, sa en av mennene.

— Å, så leter dere etter et barn. Mine lærde forteller meg at dere skal søke ham i Betlehem. Når dere finner ham, så send bud til meg så jeg kan komme og tilbe ham!

Samme kveld satte vismennene kursen mot Betlehem. Stjernen som de hadde sett i øst, kom til syne igjen. Da de endelig kom til byen, sto stjernen til deres forbauselse over et av husene.

Josef og Maria ble overrasket over å få se fremmede ved døren, og enda mer overrasket da de ga gaver til deres sønn og påsto at han skulle bli en stor konge.

Dagen etter begynte vismennene reisen tilbake til sitt eget land. Men de sendte ikke bud til Herodes, for i en drøm hadde Gud sagt til dem at de ikke skulle gjøre det.

Neste natt hadde også Josef en drøm. Ved foten av sengen sto den samme engelen som hadde talt til ham mange måneder tidligere.

— Du må stå opp og reise med det samme! sa engelen. — Du skal reise til Egypt og bli der til jeg sier ifra at du kan vende hjem igjen! I motsatt fall vil Herodes drepe barnet!

Monte Wolverton

VREDE, EN DØDBRINGENDE «KJØDETS GJERNING»

Vrede rettet mot andre eller en selv er en av kjødets mest ødeleggende gjerninger.

Vrede. Du føler denne sterke spenningen i deg idet din irritasjon flammer opp. Du blir rød i ansiktet, og magen trekker seg sammen.

Eller kanskje trekker magen seg ikke sammen — kanskje føler du bare bitterhet mot en eller annen. Eller kanskje har du problemer med å tilgi andre. Eller kanskje bærer du nag til noen.

Vrede viser seg på så mange måter. Noen ganger kan du gjenkjenne den. Andre ganger kan du det ikke.

Det er viktig å forstå hva vrede er, uansett hvilken form den har.

Om du ikke behersker den — om du ikke omvender deg fra den av «kjødets gjerninger» som Galaterne 5:20 kaller sinne — vil vrede holde deg utenfor Guds rike!

Et utbredt problem

Det er en mengde vrede mennesker i denne verden. Se bare på ansiktene til folk når de kjører, især på sterkt trafikkerte hovedveier eller når de går rundt i gatene.

Og det finnes harme mennesker i Guds Kirke. Som prest har jeg i årenes løp måttet pløye meg gjennom en mengde lange, anspente samtaler med mennesker som har hatt alvorlige problemer med sitt forhold til andre. Når jeg dykker ned i problemene, finner jeg i ni av ti tilfeller en understrøm av vrede.

Av og til er vreden skjult og ulmende. Noen mennesker viser den ikke åpent. På overflaten ser alt ut til å være rolig. Men under overflaten koker disse menneskene. Deres vrede går innad.

Andre springer i luften. De mister selvbeherskelsen, og du ser en brennende harme i deres øyne. Deres vrede er eksplosiv.

Ingen av disse former for vrede er sunne. Høyt blodtrykk, migrene og nervøsitet er alle forbundet med vrede.

Ukontrollert vrede forårsaker også åndelige problemer, særlig mangel på indre fred og glede. Guds hellige ånd blir hemmet når vreden hersker.

Uansett om vreden er synlig og eksplosiv eller skjult og går innad, er den blant de mest ødeleggende av «kjødets gjerninger».

Kan du gjenkjenne den?

For noen år siden ble jeg midt om natten ringt opp av en kvinne som ba om å få tale med en prest. Hun sa hun var deprimert og overveide å begå selvmord.

Denne kvinnen var medlem av Kirken, og hun var i begynnelsen av 30-årene. Hun hadde barn og en omvendt mann. Men hun kjempet med en dyp depresjon.

Etter å ha talt litt med henne sa jeg: — Jeg har en fornemmelse av at du er sint.

Hun svarte: — Nei, det er jeg ikke! Jeg er deprimert!

Jeg sa til henne at deprimerte mennesker som overveier å begå selvmord, vanligvis føler en masse indre vrede.

— Hvorfor påstår du at jeg er sint? skrek hun. Jeg måtte holde telefonen et stykke bort fra øret.

Så roet hun seg ned og ba om unnskyldning. Hun innrømmet at hun var sint. Det viste seg at hun var sint på sin far, sine brødre og så å si alle andre også.

En trist historie begynte å opprulle seg om en ulykkelig barndom. Hennes stefar og brødre hadde mishandlet henne. Hennes kalde, dominerende mor hadde ikke vist noen omhu for henne, men hadde isteden tillatt at en sårbar, skremt liten pike ble mishandlet i årevis.

Mens denne kvinnen talte om sin barndom, skiftet hennes stemme fra mildhet til krenkelse til eksplosiv harme. Til tider skrek hun nesten i telefonen. Hun ville begå selvmord for å straffe dem som hadde gjort henne vondt.

Vi måtte først bearbeide all den indre vreden som hun følte mot sine foreldre og brødre. Så kunne vi fortsette med de andre problemene på overflaten, som tilsløret vreden nedenunder.

Vrede kan være dødbringende

År med innestengt vrede og fiendskap kan bli en tidsinnstilt bombe. Den kan eksplodere eller gå innad. Når den gjør det, skaper den ødeleggelse. Vrede mennesker overfuser sine ektefeller, sine barn og selv Kirken.

Bibelen advarer oss om å vokte oss for den dødbringende synd som heter vrede: «Bli vred, men synd ikke» (Ef 4:26).

Verset indikerer at noe vrede kan være akseptabel. Det er noe som heter rettferdig vrede over denne verdens ondskap. Men det er satt en begrensning: «Synd ikke.»

Avstanden mellom vrede og synd er ofte liten. Vrede fører ofte til synd. Den kan avføde synd.

Dette verset tilføyer enda en begrensning med hensyn til å være vred: «La ikke solen gå ned over deres vrede.» Det er et temmelig skarpt krav! Uansett om ditt sinne er rettferdig eller ei, så sier Gud at når dagen er omme og solen har gått ned, skal du ikke fastholde din vrede eller stenge den inne. Du skal ikke dyngje nye lag av harme ovenpå hverandre dag etter dag.

Hvorfor befaler Gud deg å få vreden ut av ditt liv omgående? Se vers 27: «Og gi ikke djevelen rom.»

Gi ikke Satan plass til å virke i deg. Satan identifiserer seg med en vred ånd. Han kan begynne å manipulere deg og fremkalle din vrede. Når han gjør det, kan Guds kjærlighet ikke vokse i deg. Den hellige ånd blir hemmet.

Kilden til vrede

Vreden utgjør kjernen i Satans innerste personlighet. Han ble vred for millioner av år siden, da han syntes at han var så vakker og begavet at Gud burde bruke ham noe mer.

Men det var ikke Satans tur til å bli forfremmet. Derfor ble han arg på Gud. Hans sinne førte til et utbrudd av fiendskap og opprør, hvorpå han forsøkte å omstyrte Guds trone.

(Ønsker du mer informasjon, så skriv etter gratisheftet *Skapte Gud en djevel?*).

Satan prøver å inngyte vrede i vårt sinn fordi han ønsker at vi skal tenke slik han selv gjør. Med vrede som katalysator kan Satan ødelegge Guds karakter i oss. Vi blir mindre lik Gud og mer lik Satan.

Legg merke til vers 30 i Efeserne 4: «Og gjør ikke Guds Hellige Ånd sorg.» Når solen går ned over ditt sinne og du er full av fiendskap og onde tanker, gjør du Guds ånds sorg, dvs du blokkerer og hemmer dens arbeid. Du kan simpelthen ikke vokse åndelig.

Gud tillater ikke at et vredt sinn blir satt i et forherliget åndelig legeme i hans kommende rike. Sinne kan ødelegge deg åndelig.

Jesus sa: «Den som uten grunn harmes på sin bror, skal være skyldig for domstolen. Og den som sier til sin bror: Raka! skal være skyldig for rådet. Og den som sier: Du dåre! skal være skyldig til helvetes ild» (Matt 5:22).

Rettferdig harme

Det er tilfeller hvor man har lov til å være harm. Jesus Kristus drev ut pengevekslerne som vanhelliget tempelet med makt (Matt 21:12). Han

ble vred på fariseerne på grunn av deres forherdede hjerter (Mark 3:1–5).

Kristus rettet sin vrede mot synden, ikke mot mennesker. Han behersket seg hele tiden ved Guds ånds kraft. Han var «snar til å høre, sen til å tale, sen til vrede!» som Jakob 1:19 sier vi skal være. Jesus viste rettferdig harme.

Men dessverre er det meste av vår vrede ikke rettferdig. Jakob tilføyer: «For manns vrede virker ikke det som er rett for Gud» (vers 20).

Hvorfor blir du vred?

La oss forstå vredens forløp. Vreden vokser på tre måter:

1) *Vi velger å føle og uttrykke vrede ved å anta Satans ulydighetsånd.* Efeserne 2:2 sier: «Dere levde på den nåværende verdens vis og lot dere lede av herskeren i luftens rike, den ånd som nå er virksom i de ulydige» ('78-overs.).

Satan planter vrede tanker og fiendskap i vårt sinn. Han inngyter vrede i oss, fordi han alltid selv er vred. Resultatet er at vi velger å tenke og handle slik Satan selv gjør, istedenfor å tenke og handle slik Gud gjør!

Man er ikke født vred. Det er et åndelig problem. Vrede kommer inn i vårt sinn fra Satan fra den dag vi blir født. Han begynner å prege tanker og handlinger inn i vårt sinn, som om det var våt mørtel. Vår natur blir som Satans, når vi velger å handle etter disse tankene og holdningene.

Inntil vi omvender oss fra å følge Satans vei og isteden lar Gud bygge sin karakter i oss, er vi «av naturen vredens barn» (vers 3).

2) *Omgivelsene som vi lever i, øver innflytelse på oss.* Et barn er lett påvirkelig. Det tilegner seg karaktertrekk gjennom modellerings- og identifiseringsprosessen som finner sted mens det vokser opp. Dets omgivelser påvirker det.

Hvis en av foreldrene ofte viser sinne, vil barnet lære å være sint. Om barnets mor er fiendtlig innstilt overfor faren, eller om faren har et oppfarende temperament, vil barnet tilegne seg et harmfullt syn på livet. Det livssynet vil gradvis vokse. Satan vil først inngyte harme i barnets sinn. Så vil barnet tilegne seg mer og mer vrede under prosessen som former barnets karakter.

Foreldre har derfor et ansvar for å motvirke Satans innflytelse i sinnet til barnet og å gi et eksempel på fred i hjemmet. Vrede fremkaller opprør. Vrede fremkaller ulydighet. Vrede gjør det lettere å bli fornærmet og forlate Guds Kirke.

3) *Mangelfull og upassende barneoppdragelse frembringer vrede.* Et barn har behov for å føle seg elsket og ønsket. Det har behov for grenser,

disiplin, kjærlighet og støtte fra familien. Om oppdragelsen er mangelfull på disse områdene, vil det vokse frem vrede i et barn.

Mange sinte unge mennesker prøver å hevne seg på sine foreldre eller på verden. Ungdomskriminaliteten skyldes mangelfull oppdragelse.

Men Gud sier at hvis barn ærer og adlyder sine foreldre, vil det gå dem godt (Ef 6:1–3). De vil vokse opp til å bli pålitelige og stabile voksne og «leve lenge i landet».

Gud fortsetter: «Og dere fedre! Vekk ikke sinne hos barna deres» (vers 4). Foreldre kan skape harmfulle barn.

Hvordan kan du unngå å vekke vrede? Ved å oppdra dem «med Herrens tukt og formaning». Det betyr masser av kjærlighet og masser av undervisning i Guds veier og fast disiplin.

Kolosserne 3:21 kaster mer lys over riktig oppdragelse: «Dere fedre: Gjør ikke barna deres bitre, slik at de mister motet.» Dette betyr ikke en engangskamp mot problemet. Det er et vedvarende problem.

Feilaktige måter å bearbeide vrede på

Mange mennesker prøver å beherske sin vrede, fordi samfunnet forventer det av oss. Men uten Guds hjelp behandler mange vrede på feilaktige måter som disse:

- *De graver den ned.* Å benekte vrede og stue den til side i bevisstheten er ikke den riktige måten. Mennesker har sagt til meg: — Jeg er ikke sint! Likevel står vreden tydelig skrevet i ansiktet deres. Det hårde uttrykket i øynene deres kunne gjennomføre en.

Disse menneskene sitter der og prøver å smile og beherske seg. Så styrter de ut i bilen og brenner av halvparten av gummien på dekkene, mens de slingrer bortover veien — ikke sinte, forstår du! — med to tonn metall i deres makt. Folk stuer sin vrede til side fordi de ikke vil vedgå at de er vrede.

- *De stenger den inne.* Dette ligner på det å grave vreden ned, men adskiller seg ved at man er klar over at man er sint. Man behandler ikke vreden på rett måte. Man holder den tilbake og setter en slå for. Det er en form for innadrettet vrede, det motsatte av eksplosjon. Vreden blir i en og vokser.

Det finnes folk som sier: — Før jeg ble omvendt, hadde jeg et fryktelig temperament. Jeg ønsket som regel å slå hodet ned i magen på alle og enhver! Men nå kan jeg beherske meg. Jeg lar ikke vreden løpe av med meg. Jeg gjør det ikke! Jeg behersker meg!

Men årene på halsen svulmer opp på dem mens de snakker. Problemet er at vreden til sist vil gå innad og forårsake alle mulige slags ødeleggelser i kroppen. Mange fysiske problemer stammer fra innestengt vrede.

- *De gir vreden luft.* Det vil si at de lar vreden komme ut. Noen psykologer sier: «Vrede vil skade deg om den ikke kommer ut, så uttrykk den i ord. Innred et værelse hjemme, isoler det så ingen kan høre deg, og gå så inn i værelset en gang om dagen og bli der inne i ti minutter, og rop og skrik. Så vil du føle deg bedre!» Men du føler deg ikke bedre. Vrede er selvforsterkende.

Eller hva med det råd å kjøpe en bokseball og late som om den er en som du er harm på? Det vil helst bevirke at du synes enda mindre om vedkommende.

Å la din vrede komme ut i små drypp er heller ingen god måte. Små stikk og motbydelige bemerkninger kan få deg til å føle deg bedre, men du vil ikke være bedre. Slik oppførsel gjør intet for å fremme fred og harmoni mennesker imellom. I virkeligheten fører det til konflikt.

Hva er løsningen?

Det finnes en bibelsk løsning på vrede. Følgende tre punkter kan anvendes på vrede eller så å si enhver synd du ønsker å overvinne:

- 1) *Betrakt det meste av din vrede som synd.* Urettferdig vrede, som, slik vi har sett, omfatter de fleste former for vrede, er en kjødets gjerning og må overvinnes (Gal 5:19–20).

- 2) *Omvend deg fra din vrede.* Gå til Gud og bekjenn uttrykkelig din vrede. Det gjorde David. Han talte om det som var i veien med ham i malende venninger.

Salmene 32:3–5 er et godt eksempel: «Da jeg tidde [dvs når han ikke bekjente det overfor Gud, når han lot som om han ikke var vred] ble mine ben borttært, idet jeg stønnet hele dagen [han måtte til sist bekjenne det]. For dag og natt lå din hånd tungt på meg [Gud leder oss til omvendelse] . . . Jeg bekjente min synd for deg og skjulte ikke min skyld. Jeg sa: Jeg vil bekjenne mine misgjerninger for Herren! Og du tok bort min syndskyld.»

Bekjenn åpent og ydmykt din vrede overfor Gud, og Gud vil tilgi deg.

- 3) *Be Gud om hjelp.* Det er nødvendig at du ber Gud om kraft fra Den hellige ånd til å fjerne vrede, forbitrelse og ondskap fra din natur. Det er Satans ulydighetsånd, forholdene omkring deg og kanskje mangelfull oppdragelse som har skapt vreden i deg. Guds ånd kan fjerne den.

Å beherske vreden er ikke den endelige løsning. Hvis du er i en tilstand hvor det er alt du kan gjøre, er det OK. Men det er bedre fullstendig å bli av med vreden. Efeserne 4:31 sier at vi skal fjerne vreden.

Dette punktet er interessant. Det er visse av kjødets problemer som vi kan beherske. Når det gjelder andre problemer, sier derimot Gud at han kan fjerne dem fullstendig.

F eks er det meningen at seksuelle impulser skal være der. Gud skapte vår seksualdrift. Han skapte den ikke for at den skulle fjernes. Han vil gi deg kraft til å beherske den i lydighet mot hans lov. Derfor ber vi ikke Gud om å ta vår seksualdrift vekk. Isteden behersker vi den.

Men det er likevel tilsynelatende visse holdninger som Gud sier at han med tiden vil fjerne fra vårt sinn om vi holder oss nær til ham. Forfengelig, vrede og stolthet må fjernes, skal vi komme inn i Guds rike.

Gjennom Guds ånds virke kan vi beherske og til sist fjerne syndig vrede fra vårt liv. Husk: «Og gjør ikke Guds Hellige Ånd sorg . . . La *all* [ikke bare en del] bitterhet og hissigheit og sinne og skråll og spott være langt borte fra dere» (Ef 4:30–31).

Carn Catherwood

FAR ER HER IKKE MER

Din venn har nettopp lidt et alvorlig tap. Hvordan kan du hjelpe?

Jeg stirret på den tomme stolen ved kaffebordet.

Det var en behagelig stol. Den kjempestore røde filtputen var slitt av årelang bruk. Da jeg så på den, ble jeg overveldet av minner.

Far hadde sittet i den stolen hver morgen og drukket kaffe sammen med mor. Han hadde sett tv og lest Perry Mason-romaner mens han satt i den stolen, noe han syntes så godt om. Jeg kunne huske hvordan vi hadde spilt dam mens han satt i den stolen ved kaffebordet.

Men nå var stolen tom.

Og far var borte.

Plutselig fikk jeg varme tårer i øynene, og jeg kunne ikke lenger holde ut å se på stolen. Men det hjalp ikke å vende ansiktet bort. Hvor jeg enn så, var huset fullt av minner om ham.

Den gamle slitte dunjakken som han alltid hadde båret, hang på en knagg ved døren. Kikkerten hans, som han hadde brukt til å se på skutene som seilte forbi kysten, lå på kaminhyllen. Klaveret sto taust ved vinduet, som om det ventet på hans velkjente følsomme fingre. Og der på kaffebordet lå en Perry Mason-roman med eselører.

Far hadde sovnet inn den morgen.

De neste dagene gikk som i en døs. Jeg gjorde det mest nødtørftige, som om jeg på en måte var uengasjert i det alt sammen. Intet av det som skjedde, syntes å være virkelig. Det var alt sammen så merkelig, som om jeg var på feil side av et Hollywood-kamera. Begravelsen ble overstått. Folk sendte blomster og kort. Slektninger kom på besøk.

Og så, ganske plutselig, var det alt sammen over. Stillheten gjorde seg gjeldende i hjemmet vårt. Det var en vennelig stillhet. En stillhet som gjorde minnene tydeligere.

Mor og jeg prøvde å trøste hverandre, men ingen av oss var sterk nok til å hjelpe den annen. Vi talte ikke mye om det. For mor gjorde det vondt, og jeg var stadig for lammet til å vite hva jeg følte.

Vennene mine, som hadde vært ved min side i de første dages tragedie, kom sjeldnere og sjeldnere på besøk. Når de endelig kom, var det som regel for å spørre om jeg ville 'vekk fra det hele', på kino eller ut for å spise. Jeg begynte å føle at de hadde glemt at min far nettopp var avgått ved døden. Jeg syntes de kun ville more seg, slik vi alltid tidligere hadde gjort, og at de var likeglad med hva jeg følte.

Jeg føler tapet

Det virket ikke som om noen forsto meg. Jeg følte meg som en fremmed i mitt eget liv. Og hva verre var, jeg følte meg ensom, smertelig alene.

Når jeg tenker tilbake på det, er jeg godt klar over at vennene mine ikke ville såre meg ved det de gjorde. Noen fryktet at de skulle si noe galt. Andre visste ikke hva de skulle si eller gjøre. De forsto simpelthen ikke hva jeg følte, og de visste ikke hvordan de skulle hjelpe meg.

Når vennene mine ikke spurte hvordan jeg hadde det eller om jeg ønsket å snakke, antok jeg at de ikke ønsket å bruke tid på den smerten jeg følte. Etterhvert som ukene gikk, oppdaget jeg at jeg undertrykte de sterke følelsene som jeg gikk og bar på. Hvorfor kunne jeg ikke bare 'komme over det' og gå videre med livet?

Men på den tiden syntes ikke livet å gi meg noen glede. Jeg ble desillusjonert og fant det

vanskelig å være begeistret over det jeg tidligere hadde gledet meg over.

De følelsene jeg prøvde å fornekte, hadde ikke forsvunnet. De lå dypt begravd i mitt hjerte, hvor ingen andre kunne se dem. Men de påvirket meg stadig. Jeg oppdaget at jeg prøvde å flykte fra min private prøvelse.

Jeg gjorde alt for ikke å være alene.

Jeg oppdaget at om jeg var morsom, ville mine venner gjerne være sammen med meg. Jeg hadde et enormt behov for dem. Jeg utviklet en sarkastisk, ja endog kynisk, form for humor, for å få dem til å le og holde meg med selskap.

Men det overfladiske samværet jeg klynget meg til, utfylte ikke på noen måte den tomhet jeg kjente inne i meg. Den ble bare dypere og mørkere.

Å være der

Kanskje har noen du kjenner nylig gjennomgått en stor prøvelse. Føler du det som om hendene dine er bundet? Føler du at du ikke riktig vet hvordan du skal reagere på din venns tap, og at du følgelig ikke vet hvordan du skal hjelpe din venn?

Du *kan* hjelpe!

Din venn trenger deg nettopp nå, mer enn noensinne. Ditt nærvær på dette kritiske tidspunktet kan gi din venn styrke til å gå videre.

En del av din venns verden er nettopp død, kun en hul tomhet er tilbake, avbrudt av spredte minner. Ingenting kan fylle dette tomrommet — det er stor mulighet for at din venn føler seg mer alene nå enn noensinne.

Det er ikke sunt for noen å være alene i livet, særlig ikke i en tid med alvorlig stress. Depresjon og desillusjonering vil sette inn, kanskje til og med tanken på selvmord.

Men hva kan jeg gjøre? roper du i frustrasjon.

Du vil bli overrasket over å oppdage at det faktisk ikke er mye du behøver å gjøre. Din venn behøver slett ikke så mange dypsindige kondolenser eller dyre kort og blomster, som han har bruk for deg. Ganske enkelt deg i kjøtt og blod. Din venn har bruk for din ekte medfølelse, ikke en overfladisk flukt fra virkeligheten.

Følelsene må komme til orde

Du synes kanskje det er en god idé å ta din venn med på kino eller på annen måte få ham litt på avstand av problemet. Men han kan ikke bli i bedre humør før han blir av med de følelsene som tynger ham ned.

Om du bare spør din venn hvordan han har det følelsesmessig, og så lytter — virkelig lytter! — til det han sier, vil han kunne befri seg for noen av de skadelige følelsene han gjemmer på. Om det var deg som opplevde en slik prøvelse, hvem ville du da huske? Den som tok deg med på kino, eller den som var ved din side?

Å være hos din venn er det viktigste du kan gjøre for å hjelpe. Du kan uttrykke din deltagelse gjennom den tiden du ofrer på å være hos ham. Spekuler ikke på 'om du nå sier det riktige'. Lytt isteden.

Det er viktig at du ikke prøver å moralisere over det din venn sier. Det er nødvendig at han føler at han fritt kan gi uttrykk for sine følelser. Om han gjemmer disse følelsene for deg av frykt for at du vil være uenig, vil følelsene gnage inne i ham.

Men om din venn merker at du lytter og prøver å forstå, vil han åpne seg for deg. Du vil ha oppnådd din venns tillit. Når han føler at han blir forstått, vil de negative følelsene sjeldnere og sjeldnere dukke opp og vil ikke være så skadelige for ham.

Husk at vedkommende gjennomgår normale reaksjoner på en vanskelig prøvelse. Si aldri til ham: Hold opp med å føle slik! eller: Tenk ikke på det! Det er naturlig å føle smerte etter en stor prøvelse, og disse følelser må aksepteres for at man kan behandle dem.

Min far døde da jeg var 19 år. Han hadde kjempet mot kreft i ti år, før han bukket under for den. Likevel var jeg ikke forberedt på det sjokket jeg følte da han døde.

Jeg så ham bli svakere og svakere for hver dag som gikk, men jeg nektet å se i øynene det som skjedde. Jeg håpet hele tiden at marerittet på en eller annen måte ville slutte, og at far ville bli frisk igjen.

Jeg tenkte urimelige tanker som: Han kan bli frisk om han virkelig vil! Derfor var jeg til og med sint på ham fordi han ble syk og ville forlate meg. Den dagen han døde, var jeg sint på ham fordi han forlot meg, og sint på meg selv over at jeg følte slik. Den skyld jeg følte, kvalte meg nesten.

Rett tid til å hjelpe

I dagene som fulgte etter min fars død, følte jeg meg smertelig alene, omgitt av så mange minner om ham, minner som kun understreket hans fravær. Jeg lengtet etter en å snakke med, en jeg kunne fortelle hvordan jeg hadde det. Jeg lengtet rent ut sagt etter en skulder å gråte ved.

En telefonoppringning ville ha betydd uendelig måte mye for meg, selv om det kun var en bekjent som ringte.

Tiden for å være der er mens prøvelsen står på. Det kan være du synes du trenger deg på, eller tror at vedkommende helst vil være alene. Men du behøver ikke å trenge deg på. Ring ofte, og vis at du er der og vil lytte, om din venn har behov for å snakke med noen. Ofte betyr 'de små ting' langt mer enn alt annet du kan gjøre.

Det følger alltid en risiko med å la noen vite at du føler med dem. Å ringe bare for å fortelle: Jeg er her! — det kan være noe av det vanskeligste du noensinne har gjort. Men om du gjør det ut fra sann omhu, vil det sannsynligvis være noe av det mest utbytterike du noensinne har gjort.

Når venner sørger

Når folk sørger, sørger de i mindre grad over den døde enn over seg selv. De døde har fått fred — de lider ikke lenger under smertene. Men de overlevende må leve med tapet. Det er viktig at de ikke blir overlatt til seg selv på det tidspunktet.

Riktig tid til å besøke dem som sørger, er «i deres nød», ikke etterpå, når de er kommet over det.

Sannheten er at man aldri 'kommer over det'. Det har gått flere år siden min far døde, og jeg har stadig minner som gir meg tårer i øynene. Det tar tid å komme over en prøvelse. Tomheten i en er et blødende sår, som det tar tid å helbrede.

For å hjelpe din venn med å komme gjennom den vanskeligste tiden, mens han etterhvert kommer på fote igjen, er det viktig at du holder ut, bevarer forbindelsen, er tålmodig og blir ved din venns side hele tiden. Når du gir din tid, gir du av deg selv, noe som er den beste gave du kan gi.

Husk at selv om du selv synes det er lite du kan gi betyr det du gir under din venns mørkeste stunder, langt mer enn noe du kan gi når han ikke lenger trenger det.

Deborah Armstrong

HVORFOR SLIKT ET HASTVERK?

Drevet til å skape superbarn glemmer mange foreldre den enkle kjensgjerning at barn har behov for å være barn.

Det var om høsten 1957. Jeg underviste i en deilig by i Ny-England — et område av USA som er kjent for sitt høye undervisningsnivå.

Det var i Ny-England at de første amerikanske lovene om et offentlig skolevesen trådte i kraft. Her ble mange av teoriene og filosofiene bak den offentlige undervisning uttenkt.

Byen vår var en av de førende innen undervisning. Skolene våre var blant de beste. Jeg syntes det var et privilegium å undervise der.

Så, i oktober det året, skjedde det en forbløffende begivenhet som rystet tankene hos nasjonens pedagoger og befolkningen i alminnelighet: Russerne hadde sendt opp Sputnik!

Etter denne begivenheten begynte USA å stille seg selv noen spørsmål: Er undervisningen for dårlig? Legger vi sterk nok vekt på den? Blir det undervist tilstrekkelig i fysikk og matematikk i skolene?

Undervisningen fremskyndet

Angrepet på den moderne undervisning var allerede underveis. I de påfølgende år ble hvert eneste aspekt i undervisningsplanen vurdert. Folk var ikke lenger tilfreds med tingenes tilstand.

Mange mente at undervisningsplanen skulle intensiveres. Skolene var ikke lenger tilfreds med å vente på «modenhet til å lese». De begynte å prøve å fremskynde den. Denne bevegelsen fikk hurtig tak på førskolene.

Deretter skjøt stadig flere førskoler opp. Nidkjære foreldre som ikke ville ha at deres barn sakk bakut, begynte å lære dem å lese i treårsalderen. Så toårsalderen. Og så syntes noen at det skulle være ettårsalderen.

Snart mente man at veien å gå måtte være å ha en datamaskin installert ved vuggen for å hilse den nyfødte velkommen! Hvorfor vente? spurte noen. Begynn straks å stappe kunnskap inn i babyens hjerne!

Overivrige foreldre som alvorlig ønsket at deres barn skulle bli fremgangsrike og lykkelige, fikk vite at det man burde gjøre, var å la det gå fortest mulig. Og siden vennene drev sine babyer frem, kunne de ikke da risikere at deres egne sakk bakut — især stilt overfor så mange 'beviser'?

Det ble nødvendig for disse foreldrene å få sine barn i de beste skolene, og man skulle til og med treffe forberedelser før fødselen.

I dette hastverket med å sikre den fremtidige suksess, som disse foreldre så det, ble et meget viktig aspekt glemt. Hva med de som skal oppfylle disse nye kravene — barna? Hvordan klarer de seg under dette presset?

Vi har allerede hatt en del år til å vurdere resultatene.

Et annet samfunn

Vi lever i et samfunn som er meget forskjellig fra samfunnet for bare noen få årtier siden.

Jeg husker med glede tilsynelatende endeløse somre som var fulle av moro og lek i gården. Vi bygget huler i de trebevokste arealene som omga barndomshjemmet mitt. Vi fikk rifter når vi løp gjennom marken som var fylt med bjørnebærbusker. Vi tilbragte lange, dovne dager ved stranden. Vi samlet konkylrier og iakttok livet i vannet. Vi lærte om tidevannet.

Dagene var lange perioder med oppdagelser, kreativitet og undersøkelser. Vi brukte de lange dagene til forskjellige aktiviteter. Det var ingen forhastede, stressfylte planer, ingen vanvittig jakt fra den ene fastlagte aktiviteten til den neste.

Men familielivet var også annerledes. De fleste barn levde i hjem med to foreldre med mor hjemme om dagen. Skilsmisse og eneforsørgerhjem var uvanlig. Storfamilien var som regel ikke langt borte og kom over til en fredelig snakk på verandaen en sommeraften.

Man gikk ikke så meget opp i tøy og mote. Selv om klærne og utstyret var pent og nydelig, betød varemerket ikke så meget, og heller ikke om tøyet var nyeste snitt.

Slik er det ikke idag. Foreldre er opptatt av aller siste skrik, og det går inn i barnets tenkemåte allerede i førskolealderen.

Make-up, som man dengang i hvert fall ikke brukte før tenårene, blir nå brukt allerede på barnetrinnet! Fem- og seks-åringer får nå make-up-utstyr. De har det så travelt, så travelt med å bli voksne.

Feilen ved den moderne metode

Mens foreldre iakttar sine barn som ennå ikke har nådd skolepliktig alder, spør de spøkefullt sin datter: Er det kjæresten din?

Foreldrene ser ikke at et underfundig budskap om å bli voksen hurtigst mulig, på denne måten blir plassert i barnets sinn.

«Mens vi ikke ennå har funnet ut av om det er noen virkelige fordeler ved å bli voksen for raskt, er det dessverre mange negative ettervirkninger.

Problemet er imidlertid ikke nødvendigvis en gjenspeiling av enkelte foreldre eller en enkelt familie. Det er snarere et kompleks spørsmål om oppdragelsesmetoder, sosiale forhold og kulturelle forventninger. Den innviklede prosessen som det å vokse opp er, kan komme ut av balanse når barna blir presset til å bli voksne for hurtig» (Alan Yellin og Penelope B. Grenoble, *When Your Child Grows Up Too Fast*).

Mange foreldre synes det er nødvendig at deres barn hurtig blir voksne og presser dem til å handle på en måte som ligger ut over deres alder. Men som Yellin og Grenoble sier: «Selv om vi har lært en hel del om barns fysiske og intellektuelle kapasitet, betyr det ikke at de alltid skal presses frem . . . vi må avveie risiko og fordeler. Det er en pris som må betales.»

Eksperter i barneoppdragelse gjør oppmerksom på et gjennomgående mønster hos barn som er blitt presset frem gjennom barndommen. Foreldrenes gode hensikter med «å gi sitt barn alt» kan medføre at barnet blir bortskjemt og kommer i fare for ikke å bli virkelig voksent.

«Barnet vil komme til å mangle fantasi, det trenger å bli stimulert og er utbrent før det når tenårene. I tenårene står det bortskjemte barnet i stor fare for å få problemer med sex, alkohol eller narkotika. Barnet blir ikke nødvendigvis bortskjemt fordi det får for meget. I noen tilfeller får det ikke nok,» sier Yellin og Grenoble.

Hvordan kan dette ha seg?

Foreldre skjømmer ikke alltid sine barn bort bare med fysiske ting, men ved at barna *aldri har et øyeblikk for seg selv!* Dagene deres er omhyggelig planlagt. De styrter fra det ene gjøremål til det neste.

Faren? Disse barna utvikler ikke sin fantasi. Hvorfor skulle de det? De får allting forærende.

Senere kan de ikke underholde seg selv. De kjeder seg fort. Ikke noe virker 'helt spesielt' for det bortskjemte barnet.

Ofte krever ikke foreldrene at barna selv skal finne på noe når de kjeder seg. Hva skjer så?

Lærere overalt kan fortelle deg det: En masse ufullførte oppgaver og prosjekter — en masse påbegynte saker, men kun litt som er fullført. Disse barna har ikke lært å bli ved med en oppgave inntil den er ferdig. De ser seg alltid omkring etter ny underholdning. (Dette betrakter foreldre ofte som et tegn på særdeles høy intelligens.)

Disse barna blir ofte frustrerte. De er vant til at mor eller far klarer problemene deres (ja, at de til og med gjør leksene for dem). De vet ikke hvordan de selv skal klare vanskeligheter. Noen foreldre er så redd for at barna deres ikke skal klare seg at de gjennom det de gjør faktisk garanterer at barnet mislykkes.

Dessuten kan barnet bli frustrert, hissig og få problemer med søvnen. Likeså hodepine eller smerter i magen. Dette er advarsler. Barnet sier i virkelig heten: Jeg vet ikke hvordan jeg skal klare meg i den voksne verden. Jeg vil så gjerne være barn.

Noen barn står overfor et annet stort problem: De får ikke nok oppmerksomhet. Tid sammen med foreldrene — det viktigste alle barn har behov for — er det ikke særlig meget av i deres liv.

Det blir ikke lest for dem. Verdien av deres skolegang blir ikke diskutert hjemme. Ofte må barna selv klare det dagen måtte bringe. Foreldrene er der ikke når barna trenger dem. Det oppstår mistillit. På denne måten blir barn for selvstendige.

Den slags barn er særlig mottagelige for press fra kameratene. Når begge foreldre arbeider, har de kanskje ikke tid til å gjennomse sine barns lekser eller gå til foreldremøter. De bruker svært liten, om overhodet noen, på forholdet mellom foreldre og barn. Disse barna blir ofte kalde og viser ikke mange kjærlige følelser. Så sørgelig det er å se det.

Betydningen av å ha en barndom

Foreldre skal elske, oppdra og ha omsorg for sine barn. De skal lære dem å ha en indre motivasjon og være ansvarlige for sine handlinger. Hvorfor har så mange barn i tenårene, eller enda tidligere, mistet interessen for sine foreldre og for skolen? Hvorfor er så mange utbrendte? Hvorfor tumler så mange med selvmordsplaner?

Noe er galt — fullstendig galt!

Disse tragediene begynte et sted. Disse barna ble ofte berøvet den tiden Gud hadde bestemt for dem — tiden til å være barn, tiden til å ha en god barndom og oppvekst. De ble drevet frem. De ble presset eller ignorert. De gikk glipp av barndommens spontane gleder og fornøyelser. De ble presset til å oppføre seg som små voksne, mens de var så langt fra å være det.

Mange ganger tok ikke foreldrene en pause for å tenke over hva som holdt på å skje. Når de oppløste ekteskapet ved å skille seg, var de så opptatt av sine egne behov at de glemte å se etter hva barna trengte.

Foreldrene så ikke at barna gråt og vred seg innvendig, mens barna så på at far og mor hadde et forhold til andre.

Barna fikk høre at de skulle tilbringe en uke sammen med far og hans nye kone. Så neste uke sammen med mor og hennes nye mann og innrette seg etter store forskjeller i sine nye foreldres oppdragelsesmetoder (eller mangel på slike), som om det var så greit.

Undersøkelser av skilsmissebarn viser nå klart at virkningene av skilsmisse berører barna mye, mye lenger enn det man før hadde trodd.

Eller foreldre la ikke merke til den stress barna var under når de skulle låse gatedøren opp, gå inn i et tomt hus og så bli redde, når de møtte en fremmed i hjemmet. Det var *nødvendig* at begge foreldre arbeidet — leveomkostningene gjorde to lønninger nødvendige. Tv-en ble til en babysitter og en lærer som ytterligere fremskyndte prosessen med «å vokse opp».

Men følelser kan ikke fremskyndes.

David Elkinn minner i sin bok *The Hurried Child* (den første som inngående ser på barn og stress): «Det presset som idag legges på barn fra middelklassen om å bli voksne hurtigst mulig, begynner i den tidlige barndom. Sterkest er presset for tidlige intellektuelle ferdigheter, noe som stammer fra en endret oppfatning av tidlig modenhet.»

For noen tiår siden så man med stor mistro på tidlig modenhet. Man mente at et vidunderbarn senere ble en nevrotisk voksen. Derav vendingen 'tidlig moden, tidlig råttent'. Det ble betraktet som dårlig oppdragelse å prøve å fremskynde barns tilegnelse av akademiske ferdigheter.»

Utvikling tar *tid*. Foreldre bør innse at barn trenger tid til bare å være barn — til å boltre seg, leke, gå på oppdagelsesferd, skape, utvikle sine ideer i perioder uten voksen planlegging.

Omgivelser fylt med kjærlighet

Barn har behov for et miljø fylt med kjærlighet og omhu. De har behov for interesserte, kjærlige foreldre som iredsetter dem fast, rettferdig og konsekvent.

Deres interesser skal utfoldes sammen med foreldrene. Noen bør daglig lese høyt for dem, men de skal ikke presses til selv å lese. Det er tidsnok for de fleste barn å lese når de begynner på skolen.

Undersøkelser viser at barn som lærer å lese på det normale utviklingstrinn, hurtig blir like dyktige som de som lærer å lese tidlig — og ofte liker å lese bedre! Det er ikke mange av de barn

som tidlig har lært å lese, som selv velger bøker de ønsker å lese.

Barn har behov for uten tvang å oppleve mange forskjellige ting. De skal iaktta skaperverket omkring seg. De skal påvirkes av god musikk og den spontane gleden som den skaper.

Med fars hjelp kan de lete frem på et kart hvor nettopp det brevet kom fra. De kan lære små vers og lage tegninger, lære å bruke saks og leke at de skriver.

Barn kan lære å utføre sine plikter og lære å fullføre sine oppgaver — selv de som ikke er så morsomme.

De kan være fulle av liv og le meget. De kan løpe og leke. De kan prøve nye ting. De kan lære å dele med sine søsken og venner. De kan elske å være sammen med sine foreldre og lære hvordan de skal ære og respektere dem.

De kan lære gode manerer og gode arbeidsvaner. De kan lære å bevare sinnslikevekten.

Og når barna går på skolen, kan de bruke de karakteregenskaper og det samfunnsinn som de har lært, til å høre oppmerksom etter og gjøre sitt beste.

Jo, de kan være slike deilige, virkelige 'super-troll'!

Joan C. Bogdanchik

TROENS SPRANG

Voksne kan lære av et barns utfordringer

Kryper du sammen når du hører at kristne mennesker må gjennomgå prøvelser? Venter du fryktsomt på at en prøvelse skal ramme deg, og spekulerer du på om du vil greie den uten å bli altfor medtatt?

Prøvelser er ikke uttenkt for å skade eller ødelegge Guds barn. De er en del av vekstprosessen mot evig liv, og ikke alle prøvelser er tunge eller byrdefulle. Mange er spennende, sunne utfordringer for vår tillit til og tro på Gud.

Utfordringen

Vår familie har tilbragt mange deilige ettermiddager ved det lokale svømmebassenget. Her lærte min kone og jeg våre to barn, Lisa seks år

og Ryan fire år, å svømme. Etterhvert som de ble vant til vannet, ville de hoppe ut fra et av stupebrettene.

Jeg besluttet å trå vann like ved kanten av stupebrettet. Herfra kunne jeg hjelpe dem når de kom opp til overflaten etter et hopp.

Med sammenknepne øyne og med fingrene om nesen sprang barna i vannet. Når de dukket opp til overflaten, hjalp jeg dem opp på ryggen, og mens de var der, svømte vi til kanten av svømmebassenget.

Etter flere av disse vågale episodene besluttet jeg at tiden var inne til å la sønnen min hoppe i vannet på egenhånd.

Mens han satt på huk på kanten av brettet, ventet han på at jeg skulle hoppe ut i vannet og være parat til å 'unnsette' ham. Isteden ble jeg sittende på kanten av bassenget og sa til ham: Hopp ut! Han så frem og tilbake mellom meg og dypet foran seg og ristet straks på hodet. Det ville han ikke.

Bare hopp! Jeg skal nok gripe deg! oppmuntret jeg ham. Igjen kikket han over kanten på brettet og ristet på på hodet.

Nei, pappa! sa han, som om han ikke kunne tro at jeg ville be ham om noe slikt.

Du må komme deg i vannet! lokket jeg. Der han sto, kunne han se at jeg ikke kunne hjelpe ham, når han gispende kom opp til overflaten. Det var i hvert fall det han trodde.

Til sist så jeg ham like i øynene og sa med rolig og fast stemme: Ryan, du stoler på far! Gjør du ikke?

Han nikket.

Du vet at jeg elsker deg og ikke ville be deg gjøre noe som vil skade deg, ikke sant?

Igjen nikket han.

Så stol på pappa og hopp! Jeg skal nok hjelpe deg!

Enda en gang overveide han situasjonen. Derpå så han en siste gang på meg, fylte lungene med luft og sprang.

Jeg hoppet straks selv i vannet, så jeg kunne hjelpe ham når han kom opp til overflaten. Sammen svømte vi i sikkerhet. Han smilte stort og vi omfavnet hverandre. Jeg fortalte ham hvor glad jeg var over at han stolte på meg og gjorde det jeg hadde bedt ham om, og jeg roste ham for motet hans.

Kjærlighet styrkes ved lydighet

Den åndelige betydning av denne hendelsen slo meg straks. Som Guds barn kommer vi i mange situasjoner hvor vi behøver vår kjærlige

Fars hjelp. Det er imidlertid ofte vanskelig for oss å handle, fordi vi ikke kan se hvordan Gud vil hjelpe oss.

Vi vet at Gud elsker oss og ønsker det aller beste for oss (Joh 10:10). Men ofte er vi som sønnen min Ryan, når vi balanserer på kanten av en prøvelse og står overfor vanskelige beslutninger.

Ofte vet vi hva vi skal gjøre fordi Gud har sagt det til oss i sitt Ord. Han har også lært oss at han ikke vil be oss gjøre noe vi ikke kan klare (1 Kor 10:13). Han sier til oss at han vil komme oss til hjelp når det ser ut til at prøvelsen er mer enn det vi kan klare.

Men noen ganger synes Gud å være for langt borte. Han er ikke der hvor vi gjerne vil at han skal være, eller han gjør ikke det vi synes han skulle gjøre. Vi kan ikke se hvordan han vil gripe inn. Og der er problemet! Vi ønsker å se.

Gud sier at vi skal leve ved tro (Rom 1:17). Og tro ser ikke: «Men tro er full visshet om det en håper, overbevisning om ting en ikke ser» (Heb 11:1).

Vi elsker Gud, men Gud sier at kjærlighet uttrykkes i lydighet: «For dette er kjærligheten til Gud at vi holder hans bud» (1 Joh 5:3).

Den virkelige prøven på vår kjærlighet er om vi adlyder Gud når vi ikke kan se hva han vil gjøre. Jeg er ikke i tvil om at min sønn elsket meg før jeg ba ham hoppe ut fra det stupebrettet. Men da han trofast adlød meg og hoppet, viste han større kjærlighet til meg enn det han kunne ha uttrykt med tusen ord.

Våre kjærlighetsbånd ble sterkere ved hans «tros-sprang», likesom vår kjærlighet til Gud også styrkes når vi er lydige mot hans bud.

Å vokse nærmere Gud

Lydighet mot Gud krever tro, fordi vi ikke alltid vet hva konsekvensene vil være. Å adlyde Gud kan resultere i at vi mister vår job, eller at våre slektning og venner går fra oss. Men om vi virkelig elsker Gud, vil vi adlyde ham. Vi vil ha tillit til at han beskytter oss og sørger for oss.

Vi kan elske Gud, men den kjærligheten, den tilliten, kan ikke vokse før vi handler i tillitsfull lydighet. Inntil vi tar skrittet, vil vårt forhold til Gud være begrenset, overfladisk og frustrerende. «Troen er død uten gjerninger» (Jak 2:26). Vi må tro på Gud og så handle ut fra den troen.

Enkelt sagt, den du elsker, stoler du på. Den du stoler på, tror du på. Den du tror på, adlyder du.

Når vi adlyder Gud og stoler på at han vil gjøre sin del, blir vårt forhold til ham mer ut-

bytterik. Det blir ikke passivt, fullt av tomme ord og 'gode følelser'. Det vil være spennende, produktivt og personlig.

Det gleder Gud når vi reagerer på hans veiledning: «Men uten tro er det umulig å være til behag for Gud. For den som trer fram for Gud, må tro at han er til, og at han lønner dem som søker ham» (Heb 11:6). Vi vokser ved våre tros-handlinger.

Springbrett til vekst

Ryan var betatt over det han hadde gjort. Snart var han parat til nye utfordringer. Nå ville han hoppe fra tre metersbrettet. Mens han klatret opp trappen, svømte jeg i stilling. Langsomt gikk han mot det store spranget og sto rett og tillitsfullt.

Etter noen få instruksjoner og oppmuntrende ord fra familien, sprang han. Denne gang tok det litt lengre tid innen han kom opp til overflaten, men alt var OK. Han strålte av suksessens oppmuntring. Han hadde utført en virkelig bedrift for en 4-åring!

Den første opplevelsen med det lille spranget hadde gitt ham en leksjon i tillit, noe som styrket ham til å gå videre med en større oppgave. Slik er det også med oss.

Når vi stoler på Gud og adlyder ham, oppbygger vi tillit til Gud. Det er på den måten Gud styrker oss til å gå videre til større åndelige prestasjoner. «For mennesker er dette umulig, men for Gud er alt mulig,» sa Jesus (Matt 19:26).

Om vi følger Gud og stoler på at han gjør sin del, er det ingen grenser for hva han kan gjøre for oss og med oss. Gud «kan gjøre mer enn alt, langt ut over det vi ber eller forstår» (Ef 3:20).

Prøvelsene som kommer vår vei, er ikke annet enn stupebrett til større åndelig vekst. «Dere vet at når troen blir prøvd, virker det tålmodighet. Men tålmodigheten må føre til fullkommen gjerning, så dere kan være fullkomne og hele, og ikke komme til kort i noe» (Jak 1:3-4).

I takt med at du vokser i tro, vokser du også i andre guddommelige karaktertrekk:

«Legg . . . vinn på at dere i troen viser dyd, og i dyden skjønnsomhet, og i skjønnsomheten avhold, og i avholdet tålmodighet, og i tålmodigheten gudsfrykt, og i gudsfrykten broderkjærlighet, og i broderkjærligheten kjærlighet til alle. For når disse ting finnes hos dere og får vokse, viser de at dere ikke er uvirksomme eller ufruktbare» (2 Pet 1:5-8).

Prøvelser gjør oss dyrebare for vår Far i himmelen, slik et barn blir elsket av sine foreldre når det viser kjærlighet og tillit.

Han vil aldri forlate oss

Uansett hva prøvelsen består i, uansett hvor skremmende det ukjente kan virke, så er Gud der til å komme oss til unnsetning. Han vil ikke svike. «For han har sagt: Jeg skal ikke slippe deg og ikke forlate deg» (Heb 13:5).

Vi må alltid huske på Peters oppmuntring: «Derfor skal også de som etter Guds vilje må lide, overgi sine sjeler til den trofaste Skaper, idet de gjør det gode» (1 Pet 4:19).

Gud har tillit til deg! Har du tillit til ham?

Ranni R. Bloom

ER DETTE DEG?

Hvor mange av leserne av *Godt Nytt* er i samme situasjon idag som jeg var i for nesten 15 år siden?

Jeg hadde hørt *Morgendagens Verden* på radio. Jeg hadde lest *Den Enkle Sannhet* og *Godt Nytt*. Jeg hadde lest en hel del hefter fra Guds Kirke og hadde begynt å studere Ambassador College Bibel-korrespondansekurs.

Og jeg hadde fått øynene åpnet. Jeg hadde lest forbløffende sannheter som ingen annen organisasjon bragte videre eller syntes å forstå. Og jeg så disse sannhetene bevist i Bibelen.

Men på en eller annen måte hadde det ennå ikke falt meg inn at jeg overhodet skulle gjøre noe med det.

Handling påkrevet

Jeg møtte stadig nye overraskelser når jeg leste i Bibelen — poeng som i de fleste tilfeller var diametralt motsatt av det jeg hele mitt liv hadde fått høre og hadde trodd.

Jeg er redd at jeg var litt forfengelig med hensyn til det jeg hadde lært. Det forekom meg at det å vite hva jeg nå visste, gjorde meg litt bedre enn mine venner og slektninger, som ikke var interessert i Bibelen. Nå visste jeg at mange av de grunnleggende oppfatningene de tok for gitt, var feilaktige. Jeg lykkønsket meg med at jeg ikke lenger var forført.

Men jeg stanset ikke opp for å tenke over at jeg stadig levde slik jeg alltid hadde gjort, at jeg handlet slik jeg alltid hadde handlet. Jeg hadde ikke gjort noe for personlig å fjerne meg fra disse

feilaktige antagelsene. Jeg hadde kunnskapen i hodet, men det var ikke noe ytre tegn på at jeg hadde endret meg.

Jeg hadde f.eks. lært at Guds sanne sabbat faller på ukens syvende dag — lørdag. Jesus Kristus holdt den. Oldkirken holdt den. Sabbaten er faktisk det tegnet som identifiserer Guds sanne folk (2 Mos 31:13).

Jeg var glad for at jeg nå så alt dette. Men jeg innså ikke at jeg skulle gjøre noe med det. Lørdag var for meg fortsatt dagen da man gikk på fotballkamp, gikk på innkjøp, så tv i timevis, gikk i forlystelsesparker — det samme som andre tenåringer gjorde.

Så åpenbarte Gud mer.

Jeg leste skriftsteder som Jakob 4:17: «Den som altså vet hva godt han burde gjøre, men ikke gjør det, for ham er det synd.» Den samme Jakob skrev også: «Troen er død uten gjerninger» (Jak 2:26).

Der var det — den moralske befalingen. Jeg visste at de kristne skulle helligholde lørdag. Men det hadde ikke falt meg inn at denne viten krevet en aktiv reaksjon fra meg.

Det er ikke bare noe man vet. Det er noe man gjør. Men å holde sabbaten som Gud befaler, ville ha grepet inn i det jeg ønsket å bruke lørdagen til.

Sjakk - sjakknett

Mitt gymnas var det minste av ti offentlige gymnas i den byen i midtvesten i USA hvor jeg vokste opp. Idrettslaget vårt led alltid nederlag, uansett hvilken idrettsgren det dreide seg om: fotball, kurvball, baseball osv. Derfor virket idrettsesongen alltid meget lang for oss.

Men på ett felt hadde mitt gymnas det mest fryktede og respekterte lag i hele byen. Le ikke — det var sjakk.

Tidlig på 70-tallet begynte sjakk-manien i USA, og på en eller annen måte greide skolen min å bli et av topplagene i hver turnering.

Selv om jeg ikke selv hadde kjent spillet så lenge, var jeg heldig nok til å komme på laget med meget drevne 'veteraner' som sikret skolens suksess. Jeg nøt umåtelig meget å være på laget.

Alle de turneringene vi spilte i, strakte seg over to dager i helgene: lørdag og søndag. Lørdag og søndag. Man måtte enten være der begge dager, eller la være å delta.

Gud hadde åpenbart for meg at hans sabbat var hellig tid. Det var en dag med hvile fra normale aktiviteter, en dag som skulle brukes til å komme nærmere Gud gjennom bønn og bibel-

studium, en dag hvor man skulle bli undervist av Guds prester og være sammen med andre kristne under gudstjenester.

Og å helligholde sabbaten var ikke noen frivillig sak. Det var — og er — stadig en obligatorisk lov fra Gud, som skal holdes og adlydes av alle som ønsker å fullbyrde det endelige formålet med livet!

Jeg visste at jeg måtte gjøre noe med det. Men, klaget jeg innvendig, jeg vil miste mine venner! Dermed vil jeg ikke lenger være i rampe-lyset som et medlem av sjakklaget.

Så vidt jeg visste ville jeg plutselig være meget forskjellig fra alle andre på skolen! Ingen andre av dem jeg kjente holdt Guds sanne sabbatsdag!

Å ta skrittet

Å beslutte å holde opp med å gjøre det jeg selv ville og gjøre noe med den viten som Gud hadde åpenbart for meg gjennom Guds Kirke, var den vanskeligste beslutning jeg noensinne hadde tatt.

Å ta en avgjørende, riktig beslutning og være likeglad med hva andre tenkte om meg, det var vanskelig — livsforandrende.

Det er det stadig — hver dag. Det er det omvendelse dreier seg om.

Jeg lurte på hvor mange av *Godt Nytt*s lesere det er som nettopp nå «vet hva godt han burde gjøre», for å sitere Jabok, men som nøler med å gjøre det.

Du har kanskje i årevis fulgt *Morgendagens Verdens* programmer, lest *Den Enkle Sannhet* og *Godt Nytt* og deltatt i Ambassador College Bibelkorrespondansekurs. Om det er tilfellet, har du uten tvil lært mange spennende sannheter.

Og nå har Gud kanskje også åpenbart for deg at han forventer at du *handler* ut fra det han har åpenbart for deg.

Men mange vil reagere på samme måte som jeg gjorde. Ta f.eks sabbaten. Tenk på alle innvendingene:

Men det kan koste meg jobben min! Tror du virkelig at den allmechtige Gud Skaper ikke kan finne en ny jobb til deg?

Men jeg mister mine venner! Hvorfor skulle du ønske deg venner som vil fryse deg ut fordi du handler ut fra en oppriktig tro på å adlyde Gud?

Men jeg vil skille meg ut! Det gjorde også Jesus Kristus da han hang på en stake og døde en grufull død for å sone straffen for dine synder.

Lydighet bringer velsignelser

Etter at jeg begynte å adlyde Gud med sabbatbudet og de andre lovene i Bibelen, oppdaget jeg en annen viktig ting: Lydighet mot det Gud allerede har åpenbart er nøkkelen til å forstå enda mer.

«Gud forstand har alle de som *gjør* etter hans bud» (Sal 111:10). Med andre ord, Gud vil ikke lede deg videre før du handler ut fra det du allerede vet.

Dette er anstøtsstenen hvor tusener av våre lyttere og lesere er blitt sanset. Kun når du adlyder det du forstår, vil Gud hjelpe deg til å forstå mer.

Og legg merke til følgende: Å holde Guds lover er veien til ethvert godt, riktig, vidunderlig, ønskerdig resultat du kan forestille deg!

Hva er du redd for å oppgi? Jeg har aldri sett meg tilbake og aldri angret på at Gud besluttet å arbeide med meg nå i denne tidsalder.

Som Paulus sa om sitt forgangne liv: «Ja, jeg akter i sannhet alt for tap, fordi kunnskapen om Kristus Jesus, min Herre, er så meget mer verd. For hans skyld har jeg tapt alt, jeg akter det for skrap, for at jeg kan vinne Kristus» (Fil 3:8).

Jesus lovet: «Sannelig sier jeg dere: Det er ingen som har forlatt hus eller brødre eller søstre eller mor eller far eller barn eller åkrer for min skyld og for evangeliets skyld, uten at han skal få hundrefold igjen: Her i tiden hus, brødre, søstre, mødre, barn og åkrer — sammen med forfølgelser — og i den kommende verden evig liv» (Mark 10:29–30).

Det løftet er garantert av Gud! Enhver i Guds Kirke kan bekrefte det. Jeg har nå dusinvis av ekte, sterke vennskap — en vakker kone og en vidunderlig liten datter. Jeg har store muligheter for å lære, reise og for personlig oppnåelse. Jeg har åpen kontakt med Gud — mulighet for å delta i historiens største gjerning — og det viktigste: håpet om å komme i Guds rike!

Gud ber deg ikke om å oppgi noe som er godt. Tvertimot — han gir all god og fullkommen gave (Jak 1:17). Han ønsker at du skal glede deg over det sanne livs overflod (Joh 10:10).

Hva avholder deg fra å *gjøre* det du vet er rett?

Norman L. Shoaf